

İLKOKUL
4. SINIF
MÜZİK
DERS KİTABI

Yazarlar

Aysun TONYA

Kamer TÜRKİLİ

Yıldırım YAMANER

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir . Kitabın metin, görsel, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayınlanamaz

EDİTÖR

Doç. Dr. Banu ÖZEVİN

DİL UZMANI

Dr. Özden Ölmez CEYLAN

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME UZMANI

Dr. Sait ÇÜM

PROGRAM GELİŞTİRME UZMANI

Taha Tezcan İNAM

REHBERLİK UZMANI

Sinem BİLGİN

GÖRSEL TASARIMCI

Fikret AYTEKİN

ISBN 978-975-11-6676-0

Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulunun 28.11.2022 tarih ve 95 sayılı kararı ile ders kitabı olarak kabul edilmiştir.

Kurulca bu kitabın kabul edilmiş olması ders kitabından yayınevi ve yazarın sorumluluğunu kaldırmaz.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

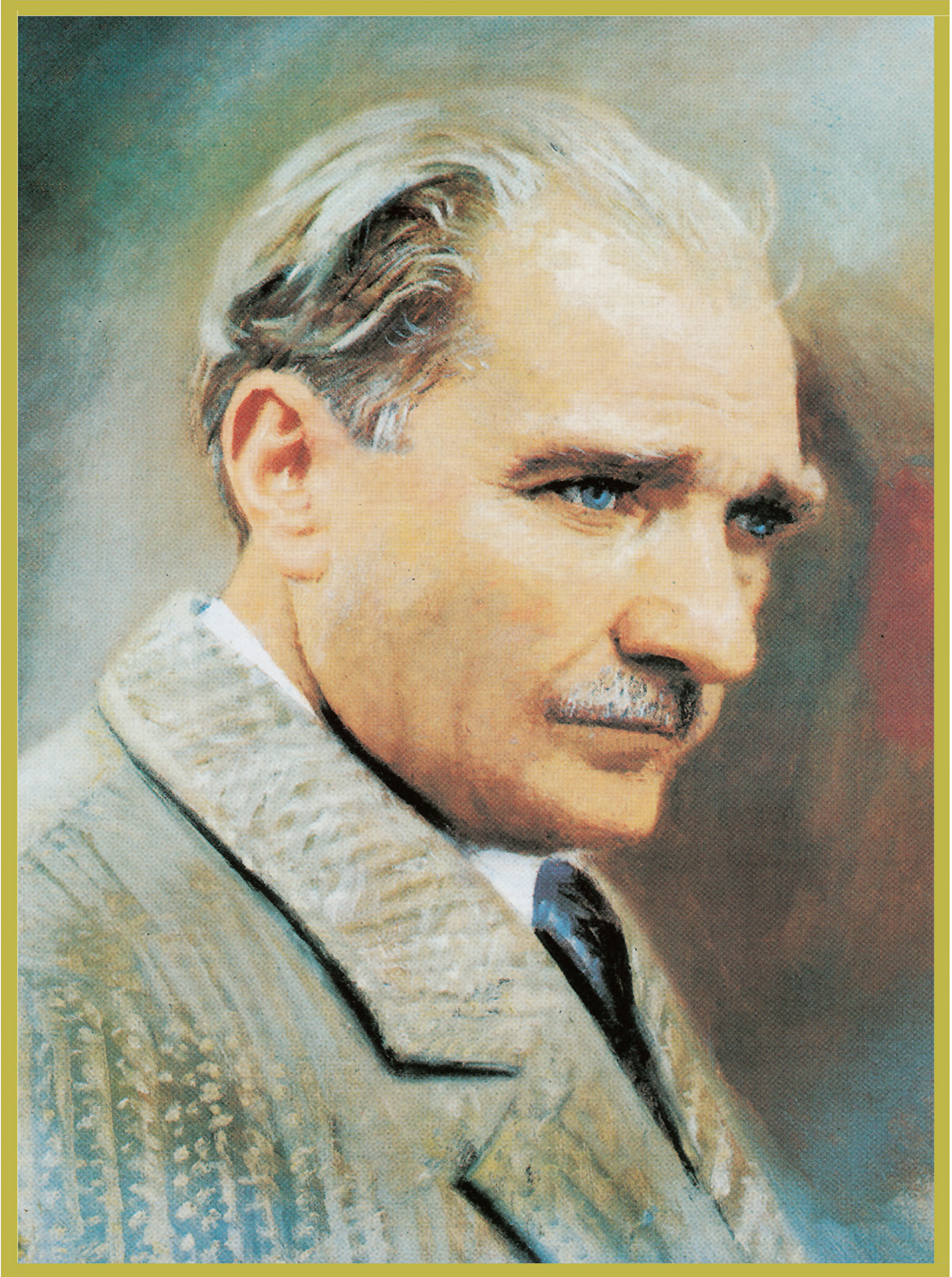
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaîf bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

KİTABIMIZI TANIYALIM	8
----------------------------	---

1. BÖLÜM

İSTİKLÂL MARŞI	12
BİRLİKTE SÖYLEYELİM	13
CUMHURİYET VE ATATÜRK	15
NELER ÖĞRENDİK?	17
KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM	17

2. BÖLÜM

MÜZİK YAZISI	20
UZUN VE KISA SÜRELER, İNCE VE KALIN SESLER	33
NELER ÖĞRENDİK?	38
KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM	39

3. BÖLÜM

MÜZİKTE HIZ	42
MÜZİKTE GÜRLÜK	46
NELER ÖĞRENDİK?	53
KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM	53

4. BÖLÜM

FARKLI RİTİMLER	56
DANS EDELİM	61
BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR	66
NELER ÖĞRENDİK?	68
KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM.....	69

5. BÖLÜM

GELENEKSEL MÜZİĞİMİZ	72
ARŞİV OLUŞTURALIM	78
NELER ÖĞRENDİK?	80
KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM.....	81

EKLER

KİTAPTA YER ALAN ŞARKILAR	82
SÖZLÜK	100
CEVAP ANAHTARI	101
KAYNAKÇA	101
TÜRKİYE MÜLKİ İDARE BÖLÜMLERİ HARİTASI	105
TÜRK DÜNYASI HARİTASI	106

KİTABIMIZI TANIYALIM

Bölümlerin kapağını gösterir.

Bölüm numarasını gösterir.

Bölümde neler öğrenileceğini gösterir.

Eğitim Bilişim Ağı (EBA)'ndaki içeriklere ait karekodlardır.

Bölüm konularını gösterir.

Kitaptaki sayfa numaralarını gösterir.

Anahtar kelimeleri gösterir.

İlgili bölümün özet içeriğine ait karekodlardır.

1. BÖLÜM

• İSTİKLÂL MARŞI
• BİRLİKTE SÖYLEYELİM
• CUMHURİYET VE ATATÜRK

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- İstiklâl Marşı'nı doğru söylemeye özen göstereceğiz.
- Birlikte şarkı söyleme kurallarını öğreneceğiz.
- Vatandaşlıkla ilgili bilinç kazanacağız.
- Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk Haftası ile ilgili marşlar söyleyeceğiz.
- Müzik çalışmalarımızı sergileyeceğiz.

ANAHTAR KELİMELER
Marş, ritim.

1. Bölüm Özeti Dinleme-Söylenme Müzik Müzik ve Bilgi Yaratıcılık

Sayfaların etrafındaki çerçeveler, bölümleri birbirinden ayırır. Her bölümde farklı renk çerçeve kullanılmıştır. Bölüm numaraları da bu bölümde yer alır.

Konu başlığını gösterir.

Konuya hazırlık sorularının yer aldığı bölümdür.

Öğrenilecek konularla ilgili bilgilerin bulunduğu bölümdür.

Bu kutularda etkinlik bilgileri yer alır.

2. BÖLÜM

UZUN VE KISA SÜRELER, İNCE VE KALIN SESLER

BİRLİKTE DÜŞÜNELİM

1. Şarkıları söylerken bazı heceleri uzun, bazı heceleri kısa söyleriz. Bunun sebebi nedir? Açıklayalım.

2. Seslerin incelik ve kalınlık özellikleri olmasaydı ne olurdu? Sınıfta tartışalım.

BİLGİ KUTUSU

Uzun ya da kısa süreli seslerin birbiri ardına düzenli olarak tekrar edilmesine **ritim** denir. Sözcüklerin de ritmi vardır. Şarkılar, sözcüklerdeki doğal konuşma ritmini yansıtacak şekilde bestelenir. Sonu sesli harfle biten heceler kısa, sonu sessiz harfle biten heceler uzun hecelerdir.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	Meyvelerin Ritmi
Etkinlik Amacı	Seslerin kısıklık ve uzunluklarını ayırt etmek.
Araç Gereç	Ders kitabı, kalem.

Bölümde işlenen konulara ait değerlendirme sorularıdır.

Bölüm sonlarındaki öz değerlendirme tablosudur.

3. BÖLÜM

NELER ÖĞRENDİK?

1. "Müzik eserlerinde besteciler anlatımı güçlendirmek ve duygularını ifade etmek için ve gibi hız terimlerini kullanırlar." cümlesindeki noktalı yerlere sırasıyla hangi seçenekler yazılmalıdır? İşaretleyelim.

A) Giderek hafifleme - giderek kuvvetlenme
B) Giderek kuvvetlenme - giderek hızlanma
C) Giderek yavaşlama - giderek kuvvetlenme
D) Giderek yavaşlama - giderek hızlanma

2. Müzikte gürlük terimlerini neden kullanırız? İşaretleyelim.

A) Şarkıları daha hızlı söyleyebilmek için
B) Notaları doğru söylemek için
C) Müzik eserlerinde anlatımı güçlendirmek ve duyguları ifade etmek için
D) Şarkıları daha yavaş söyleyebilmek için

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Kendimize uygun olan ifadeyi işaretleyelim.

	😊	😞
1. Şarkı, türkü ve oyun müziklerinde hız değişikliklerini fark ederim.		
2. Dinlediğim müziklerdeki gürlük değişikliklerini fark ederim.		
3. Notaların yüksekliğini ve sürelerini, şarkıların hız ve gürlüklerini bilişim destekli müzik teknolojilerini kullanarak ayırt ederim.		
4. Müzikteki ses yüksekliklerini grafikte gösteririm.		
5. Engelliler Haftası etkinliklerinde haftanın anlamına uygun şarkılar söylerim.		

Karekod okut.
Sorulara git.

53

Karekod okutularak ek ölçme ve değerlendirme sorularına ulaşılır.

Sayfaların etrafındaki çerçeveler, bölümleri birbirinden ayırır. Her bölümde farklı renk çerçeve kullanılmıştır. Sayfa numaraları da burada gösterilir.

Konuyla ilgili ek bilgilerin bulunduğu bölümdür.

2. BÖLÜM

BİLGİ KUTUSU

Müzik seslerini yazıp okumaya yarayan işaretlere **nota** denir. Notalar, şekilleriyle seslerin sürelerini; çizik üzerindeki yerleriyle de seslerin isimlerini, aynı zamanda kalınlık ve inceliklerini ifade eder.

Nota sapı → Nota gövdesi → Çengel

DÖRTLÜK SUS

Önce ok ucu gibi.
Sonra yamuk "Z" gibi.
Oldu bir martı gibi.
Adına "dörtlülük sus" dendi.

DÖRTLÜK NOTA

Önce bir yuvarlağı.
Sonra sapı takıldı.
En son içi boyandı.
"Dörtlülük nota" oldu adı.

SEKİZLİK SUS

Yukarı bakan ters virgüle.
Aşağı doğru çizgi çekince
Benzedi bir 7'ye.
"Sekizlik sus" dendi ismine.

SEKİZLİK NOTA

Önce dörtlülük notaydı.
Sapına çengel takıldı.
Dörtlülük notadan sonra,
"Sekizlik nota" oldu adı.

NOT:

Yazım kolaylığı olması açısından 2 tane sekizlik notanın yan yana gelmesi durumunda notaların çengellerini birleştirebiliriz.

23

1. BÖLÜM

- İSTİKLÂL MARŞI
- BİRLİKTE SÖYLEYELİM
- CUMHURİYET VE ATATÜRK

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- İstiklâl Marşı'nı doğru söylemeyi öğreneceğiz.
- Birlikte şarkı söyleme kurallarını öğreneceğiz.
- Vatanseverlikle ilgili bilinç kazanacağız.
- Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk Haftası ile ilgili marşlar söyleyeceğiz.
- Müzik çalışmalarımızı sergileyeceğiz.

ANAHTAR KELİMELER

Marş, ritim.

1. Bölüm Özeti

Dinleme-Söyleme

Müzik
Kültürü

Müziksel Algı
ve Bilgilenme

Müziksel
Yaratıcılık

İSTİKLÂL MARŞI

BİRLİKTE DÜŞÜNELİM

İstiklâl Marşı'nı söylerken hangi heceleri uzatarak söyleriz? Düşüncelerimizi arkadaşlarımızla paylaşalım.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

İstiklâl Marşı

Etkinlik Amacı

"İstiklâl Marşı"nı ritim ve ezgisine dikkat ederek seslendirmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, "İstiklâl Marşı"nın ses kaydı.

- "İstiklâl Marşı"nın ses kaydını öğretmenimiz rehberliğinde dinleyelim.
- "İstiklâl Marşı"nı aşağıda kırmızıyla belirtilmiş, altı çizili heceleri uzatarak söyleriz. "İstiklâl Marşı"nı ritim ve ezgisine dikkat ederek söyleyelim.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Karekodu okut.

Videoyu izle.

BİRLİKTE SÖYLEYELİM

BİRLİKTE DÜŞÜNELİM

Daha önce öğrendiğimiz birlikte şarkı söyleme kuralları nelerdir? Düşüncelerimizi arkadaşlarımızla paylaşalım.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı Ayna

Etkinlik Amacı Birlikte şarkı söyleme kurallarına uymak.

Araç Gereç Ders kitabı, şarkının sesli/görüntülü kaydı.

- a. Aşağıdaki öyküyü okuyalım. Öyküde koyu renkle gösterilen birlikte şarkı söyleme kurallarını hatırlayalım.

BİRLİKTE ŞARKI SÖYLEYELİM

Ders zili çaldı, tüm sınıf eğitim öğretim yılının ilk müzik dersini heyecanla bekliyordu. Derse giren öğretmen önce sınıfı selamladı. Sonra öğrencilere şarkı söylerken dikkat etmeleri gerekenleri anlatmaya başladı:

Birlikte şarkı söylerken şarkıya aynı anda başlayıp şarkıyı aynı anda bitirmeliyiz. Şarkının hızına dikkat etmeliyiz. Şarkıları bağırmadan ve birbirimizi dinleyerek söylemeliyiz. Şimdi birlikte bir oyun oynayalım. Oyunumuzun adı "Ayna". Aramızdan bir arkadaşımızı seçelim. Arkadaşımızın yaptığı mimikleri ve çıkardığı sesleri aynadaki yansımamız gibi düşünerek taklit edelim. Sonra ikiye bölünerek sıra oluşturup yüzlerimizi birbirimize dönelim. Karşımızdaki arkadaşımızı yine aynadaki yansımamız gibi düşünüp birlikte şarkı söyleme kurallarını da hatırlayarak "Okula Başladık" şarkısını söyleyelim.

Öğrenciler, bir yandan seslere ve şarkının hızına dikkat ettiler. Bir yandan da gülümseyip ağızlarını aynı anda hareket ettirerek uyumlu bir şekilde şarkılarını söylemeye başladılar.

Hep birlikte coşkuyla şarkılarını söyleyip eğlendiler. Arkadaşlıklarının pekiştğini hissederek duygularını tıpkı bir ayna gibi birbirlerine yansıttılar.

Yıldırım YAMANER

- b. Aşağıdaki şarkıyı öğretmenimiz rehberliğinde dinleyelim, öğrenelim. On üçüncü sayfadaki öyküde geçen “Ayna” oyunundaki gibi ikili sıra oluşturalım. Yüzlerimizi birbirimize dönelim. Birlikte şarkı söyleme kurallarına uyarak şarkımızı hep birlikt e söyleyelim.

OKULA BAŞLADIK

Muammer SUN

Okula başladık, heya! Okula başladık!
Okula başladık, heya! Okula başladık!

Sevgili öğretmenim, günaydın size!
Sevgili kardeşlerim, günaydın size!
Okula başladık, heya! Okula başladık!

Oyunu sevdiren, heya! Müziği sevdiren!
Resmi sevdiren, heya! Yazıyı sevdiren!

Derslerimiz çok güzel, çalışmak güzel!
Derslerimiz pek güzel, çalışmak güzel!
Okulu sevdiren, heya! Yaşamı sevdiren!

Okula başladık, heya! Okula başladık!

CUMHURİYET VE ATATÜRK

BİRLİKTE DÜŞÜNELİM

1. Marş söylerken neler hissederiz? Düşüncelerimizi arkadaşlarımızla paylaşalım.
2. Millî bayramlarda düzenlenen hangi etkinliklere katıldığımızı söyleyelim.
3. Atatürk ile ilgili şarkıları anlamlarına uygun söylediğimizde neler hissederiz? Duygularımızı arkadaşlarımızla paylaşalım.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	Dalgalan Güzel Bayrak
Etkinlik Amacı	Öğrenilen müzikler aracılığıyla millî ve manevi bilinç kazanmak.
Araç Gereç	Ders kitabı, marşın sesli/görüntülü kaydı.

Aşağıdaki “Dalgalan Güzel Bayrak” marşını dinleyelim, öğrenelim. Marşı hep birlikte söyleyelim, hissettiğimiz duyguları arkadaşlarımızla paylaşalım.

DALGALAN GÜZEL BAYRAK

Söz : A. Muhtar ATAMAN

Müzik : Ludwig van BEETHOVEN
(Ludwig van BEYTHOFIN)

Yurdumun ufuklarında,
Dalgalan güzel bayrak!
Selamlıyoruz seni biz,
Kalplerimiz çarparak.

Karekodu okut.

Videoyu izle.

2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	Cumhuriyet
Etkinlik Amacı	29 Ekim Cumhuriyet Bayramı ile ilgili etkinliklere katılmak.
Araç Gereç	Ders kitabı, marşın sesli/görüntülü kaydı.

Aşağıdaki “Cumhuriyet” marşını dinleyelim, öğrenelim. Öğrendiğimiz marşı Cumhuriyet Bayramı etkinliklerinde hep birlikte söyleyelim.

CUMHURİYET

Sefai ACAY

Cumhuriyet hürriyet demek.
Cumhuriyet özgürce yaşamak,
Uygarlığa, çağdaşlığa
Durmadan, yılmadan koşmak demek.

Cumhuriyet mutluluk demek.
Cumhuriyet kol kola yürümek,
Uygarlığa, çağdaşlığa
Durmadan, yılmadan koşmak demek.

3. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	Atatürk
Etkinlik Amacı	Atatürk Haftası ile ilgili etkinliklere katılmak.
Araç Gereç	Ders kitabı, marşların sesli/görüntülü kaydı.

- a. Aşağıdaki “Atatürk” marşını dinleyelim, öğrenelim. Öğrendiğimiz marşı, okulumuzda düzenlenen Atatürk Haftası etkinliklerinde söyleyelim.

ATATÜRK

Gült ekin ORANSAY

Düşmanlar çokken, gücümüz yokken
Atatürk doğdu, kötüyü boğdu.
Köylerden, kentten düşmanı kovdu.
Bu güzel yurdu bizlere kurdu.

Karekodu okut.

Videoyu izle.

NELER ÖĞRENDİK?

1. "İstiklâl Marşı"nın birinci kıtasında uzatarak okuduğumuz altı çizili heceler hangi seçenekte yanlış verilmiştir?
- A) Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
 B) Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
 C) O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
 D) O benimdir, o benim milletimindir ancak.
2. Aşağıdakilerden hangisi birlikte şarkı söyleme kurallarından değildir?
- A) Şarkıları bağıarak söylemeliyiz.
 B) Şarkılara aynı anda başlayıp şarkıları aynı anda bitirmeliyiz.
 C) Şarkıların hızına dikkat etmeliyiz.
 D) Şarkıları, birbirimizin sesini bastırmayacak şekilde söylemeliyiz.

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Kendimize uygun olan ifadeyi işaretleyelim.		
1. "İstiklâl Marşı"nı doğru söylemeye özen gösteririm.		
2. Birlikte şarkı söyleme kurallarına uyarım.		
3. Öğrendiğim müzikler aracılığıyla millî ve manevi bilinç kazanırım.		
4. Belirli gün ve haftaların anlamına uygun müzikler söylerim.		
5. Müzik çalışmalarımı sergilerim.		

Karekodu okut.

Sorulara git.

2. BÖLÜM

- MÜZİK YAZISI
- UZUN VE KISA SÜRELER,
İNCE VE KALIN SESLER

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- Temel müzik yazı ve öğelerini tanıyacağız.
- Öğrendiğimiz seslerin temel özelliklerini ayırt edeceğiz.

ANAHTAR KELİMELER

Dizek, nota, sol anahtarı, ölçü, ölçü çizgisi, bitiş çizgisi, vuruş, ritim.

2. Bölüm Özeti

Dinleme-Söyleme

Müzik
Kültürü

Müziksel Algı
ve Bilgilenme

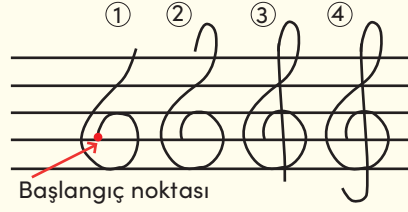
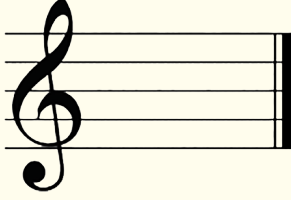

Müziksel
Yaratıcılık

BİLGİ KUTUSU

Sol anahtarı: Müzikte notaları adlandırmak için anahtarlar kullanılır. Sol anahtarı da bunlardan biridir. Dizeğin başına gelir. İkinci çizgiden başlayarak çizilir ve bu çizgiye adını verir.

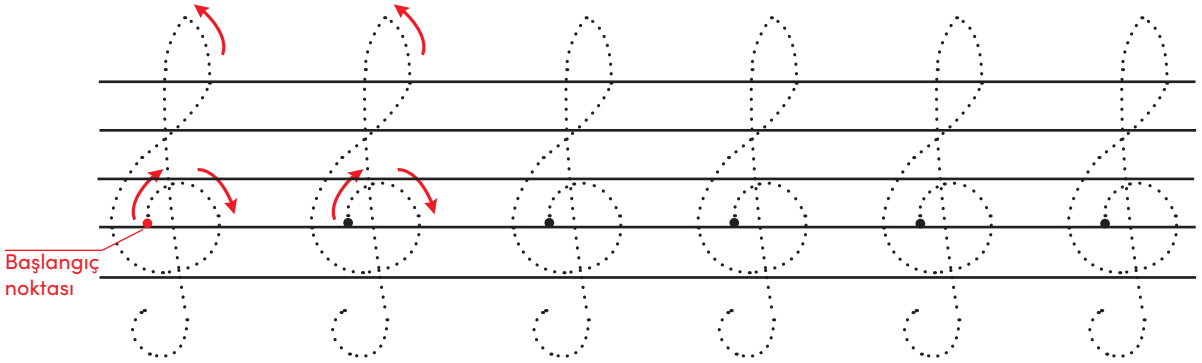

2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	Sol Anahtarı Çizme
Etkinlik Amacı	Sol anahtarını kavramak.
Araç Gereç	Ders kitabı, kalem

a. Aşağıda verilen sol anahtarlarını başlangıç noktasından başlayıp okları takip ederek tamamlayalım.

b. Aşağıdaki dizelere sol anahtarı çizelim.

BİLGİ KUTUSU

Ölçü: Bir müzik eserini, eşit sürelerle ayıran dizek üzerindeki bölümlere ölçü denir.

Ölçü çizgisi: Ölçüleri birbirinden ayıran dikey çizgilere ölçü çizgisi denir.

Bitiş işareti: Bir eserin bittiği yere çizilen bir ince, bir kalın çizgidir.

3. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Ölçü Çizgisi ve Bitiş İşareti

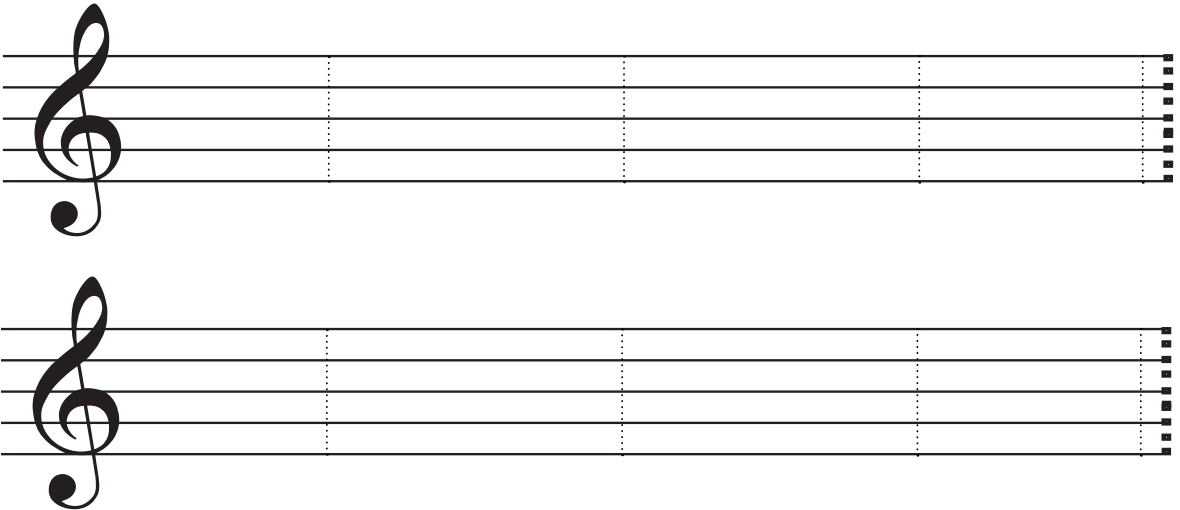
Etkinlik Amacı

Ölçü çizgisi ve bitiş işaretini kavramak.

Araç Gereç

Ders kitabı, kalem.

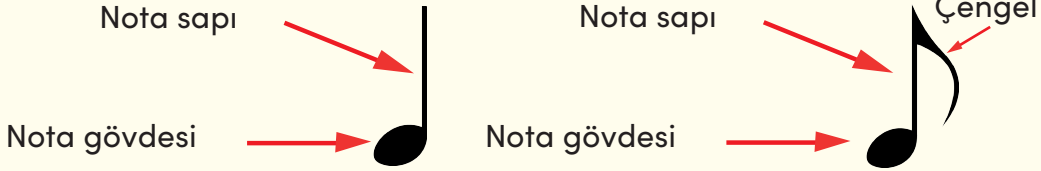
Aşağıda noktalı olarak verilen ölçü çizgilerini ve bitiş işaretini tamamlayalım. Kaç ölçüden oluştuğunu sayarak gösterelim.

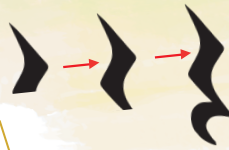
BİLGİ KUTUSU

Müzik seslerini yazıp okumaya yarayan işaretlere **nota** denir. Notalar, şekilleriyle seslerin sürelerini; dizek üzerindeki yerleriyle de seslerin isimlerini, aynı zamanda kalınlık ve inceliklerini ifade eder.

DÖRTLÜK SUS

Önce ok ucu gibi.
Sonra yamuk "Z" gibi.
Oldu bir martı gibi.
Adına "dörtlük sus" dendi.

DÖRTLÜK NOTA

Önce bir yuvarlağı.
Sonra sapı takıldı.
En son içi boyandı.
"Dörtlük nota" oldu adı.

SEKİZLİK SUS

Yukarı bakan ters virgüle,
Aşağı doğru çizgi çekince
Benzedi bir 7'ye.
"Sekizlik sus" dendi ismine.

SEKİZLİK NOTA

Önce dörtlük notaydı.
Sapına çengel takıldı.
Dörtlük notadan sonra,
"Sekizlik nota" oldu adı.

NOT:

Yazım kolaylığı olması açısından 2 tane sekizlik notanın yan yana gelmesi durumunda notaların çengellerini birleştirebiliriz.

4. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Etkinlik Amacı

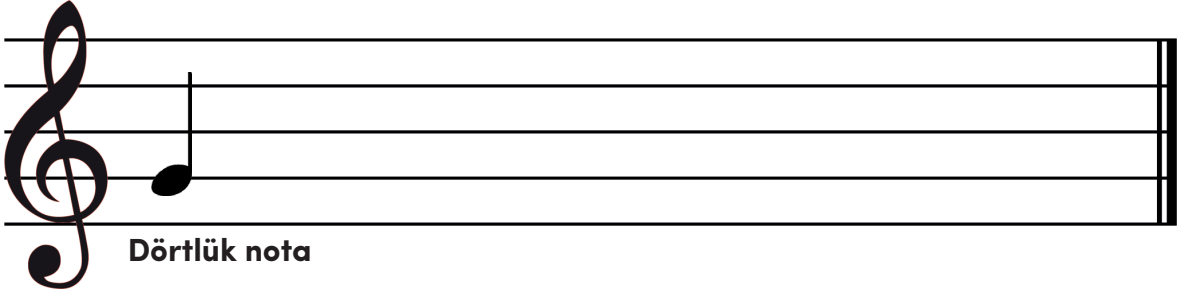
Araç Gereç

Dörtlük ve Sekizlik Nota ile Dörtlük ve Sekizlik Sus

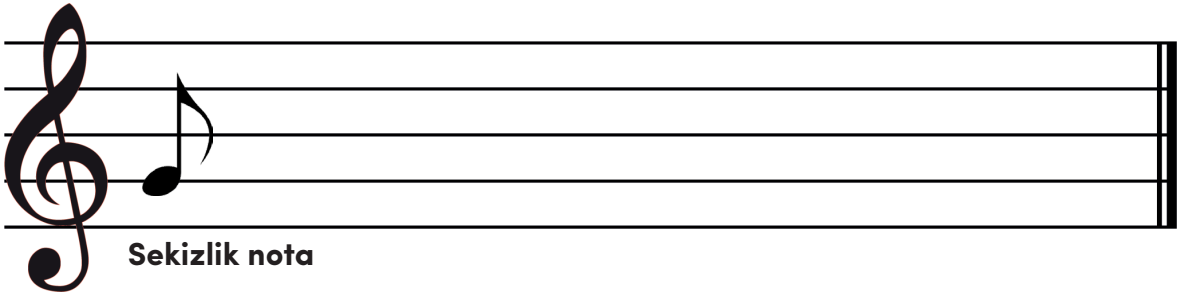
Dörtlük, sekizlik nota ve sus değerlerini çizmeyi öğrenmek.

Ders kitabı, kalem.

a. Aşağıdaki dizelere bitiş işaretine kadar dörtlük nota ve sekizlik nota çizme çalışmaları yapalım.

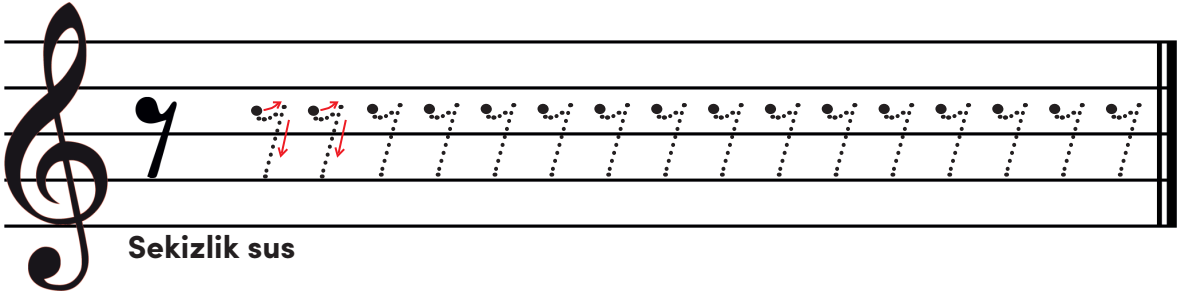

Dörtlük nota

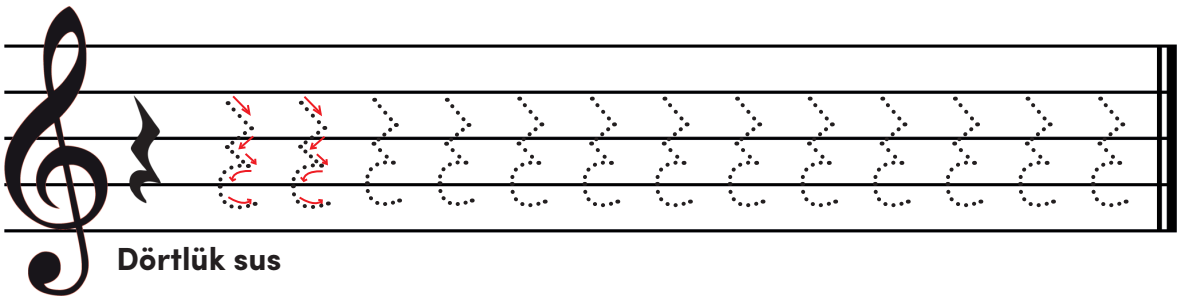

Sekizlik nota

b. Noktalı şekilde verilen sekizlik sus ve dörtlük sus işaretlerini renkli kalemle çizerek tamamlayalım.

Sekizlik sus

Dörtlük sus

BİLGİ KUTUSU

Elimizle aşağı ve yukarı yönde yaptığımız eşit süreli hareketlere **vuruş** denir. Vuruş, müziği eşit zaman aralıklarına böler. Dörtlük nota ve dörtlük susun süresi bir vuruştur. Sekizlik nota ve sekizlik susun süresi ise yarım vuruştur.

VURUŞ

Dörtlük nota Bir (tam) vuruş	Sekizlik nota Yarım vuruş	Dörtlük sus Bir (tam) vuruş	Sekizlik sus Yarım vuruş

5. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Notalar ve Suslar

Etkinlik Amacı

Dörtlük, sekizlik nota ve sus değerlerini kavramak.

Araç Gereç

Ders kitabı.

Aşağıdaki dörtlük, sekizlik nota ve sus değerlerinin el vuruşlarını uygulayalım. Göğüs hizasından başlayarak, elimizi oklar yönünde, ritmik bir şekilde aşağıya ve yukarıya hareket ettirerek "ta" ve "ti" hecelerini seslendirelim. Sus işaretlerinde el vuruşlarımızı sürdürürken sus değeri kadar sessiz kalalım.

ta ti ti	ti ti ta	(sus) ta	ta ta

ti ti ti ti	ti (sus) ti ti	(sus) ti ti	(sus) ti ta

2. BÖLÜM

6. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Ritmini Vuralım

Etkinlik Amacı

Müzikte vuruş terimini kavramak.

Araç Gereç

Ders kitabı, kalem.

a. Aşağıdaki tablolarda kelimelerin altında verilen nota değerlerini ve vuruşlarını inceleyelim. Kelimeleri söylerken el vuruşlarını uygulayalım.

1. Tablo

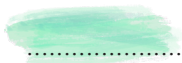
Göz	Can	At	Top

2. Tablo

Göz-lük	As-ya	Tuz-luk	Kar-puz

b. Yukarıdaki tablolardan dört kelime seçelim. Seçtiğimiz kelimeleri aşağıdaki noktalı yere örnekteki gibi istediğimiz sırayla yazalım. Kırmızı oklarla belirtilen el vuruşlarını yaparak kelimeleri ritmik bir şekilde okuyalım.

Örnek: Göz At Tuzluk Karpuz.

7. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Ritmini Çal

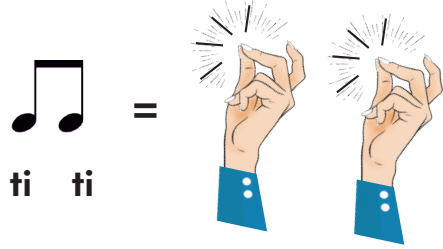
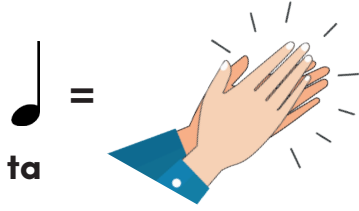
Etkinlik Amacı

Dörtlük ve sekizlik süreleri kavramak.

Araç Gereç

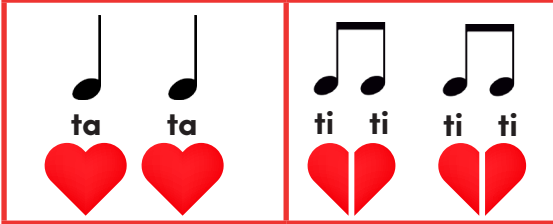
Ders kitabı.

Aşağıda verilen alıştırılarda büyük kalpler ve alkış, dörtlük notaları; küçük kalpler ve parmak şıklatmalar, sekizlik notaları ifade etmektedir.

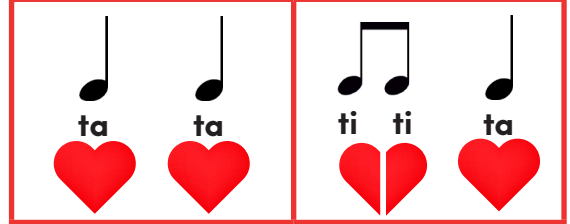

a. Aşağıdaki tablolarla verilen alıştırımları "ta"lar için alkış yaparak, "ti ti"ler için parmak şıklatarak seslendirelim.

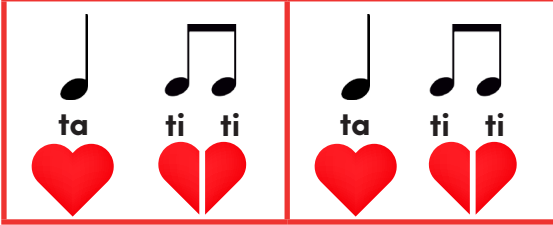
1. Alıştırma

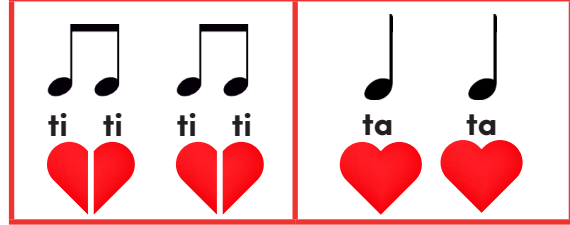
2. Alıştırma

3. Alıştırma

4. Alıştırma

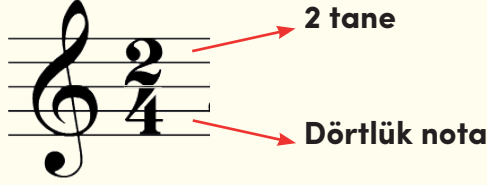

b. İki gruba ayrılarak birer alıştırma seçelim. Kendi seçtiğimiz alıştırımayı farklı bir alıştırma seçen grupla aynı anda başlayarak seslendirelim.

BİLGİ KUTUSU

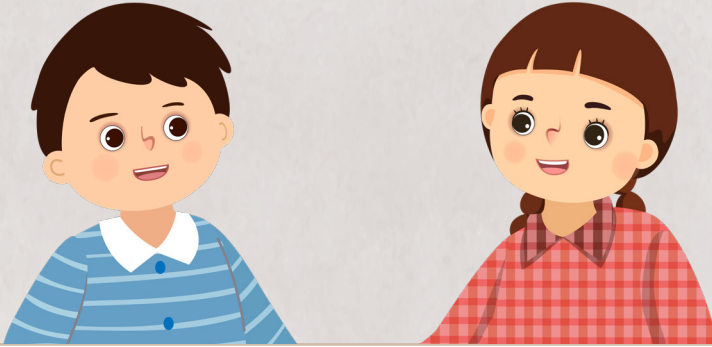
Sol anahtarının sağına yazılan simgeye **zaman belirteci** denir. **Üstteki sayı**, bir ölçü içinde kaç tane nota değeri bulunduğunu; **alttaki sayı** ise nota değerini gösterir.

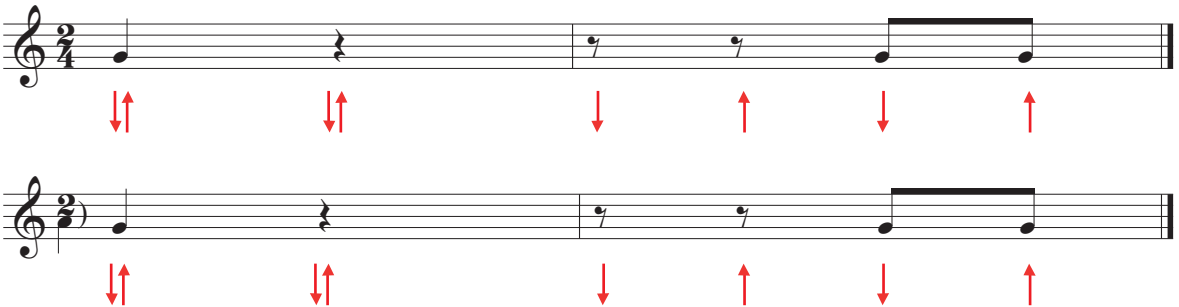
NOT:

Evde annemin nota kitapları var. Bazı şarkılarda sol anahtarının sağında yazıyor. Bunun ne anlama geldiğini biliyor musun Asya?

Evet, Tuna! 'lük zaman belirteci bazen de şeklinde yazılır.

Örneğin

Araç Gereç

Ders kitabı, kalem.

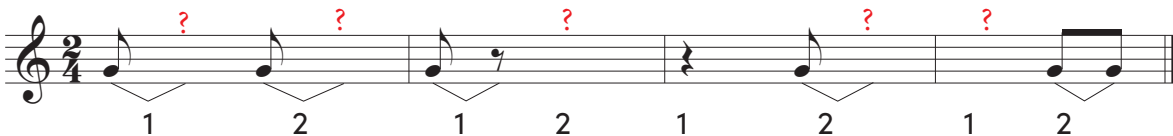
Aşağıdaki örneği inceleyelim. Dörtlük, sekizlik nota ve sus değerlerini kullanarak 2/4'lük zaman belirtecine göre boş bırakılan ölçüleri dolduralım.

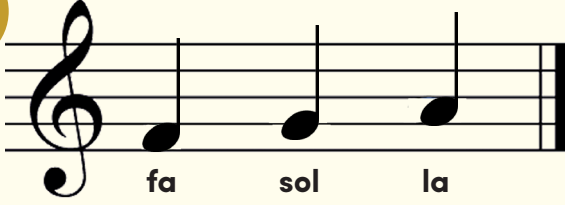
Araç Gereç

Ders kitabı, kalem.

Aşağıdaki dizelerde soru işaretinin bulunduğu yerlere alttan ikinci çizgiye gelecek şekilde notalar yerleştirilecektir. Dörtlük, sekizlik notalar kullanarak dizeleri dolduralım.

BİLGİ KUTUSU

“Fa” notası dizekte birinci aralığa, “sol” notası ikinci çizgiye, “la” notası ikinci aralığa yazılır.

NOT:

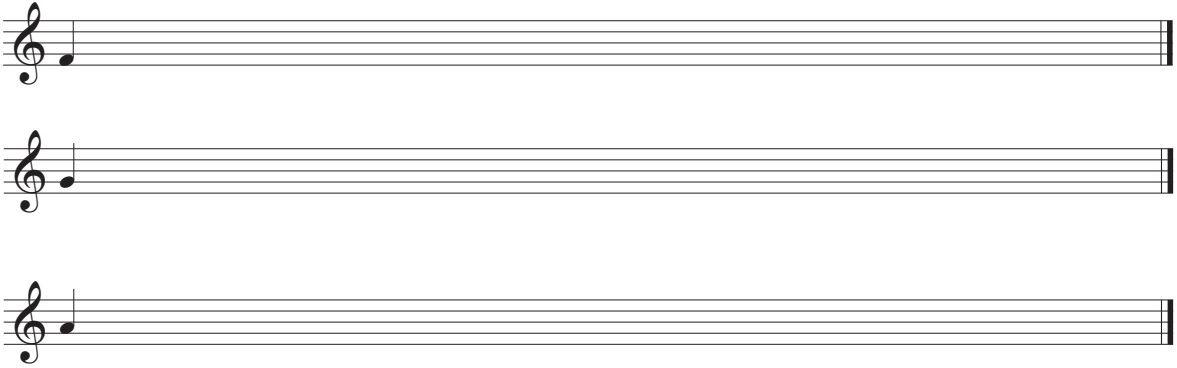
Notalar dizek üzerinde yukarı çıktıkça inceler, aşağı indikçe kalınlaşır.

10. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	Fa, Sol, La Notaları
Etkinlik Amacı	“Fa, sol, la” notalarının dizek üzerindeki yerini öğrenmek.
Araç Gereç	Ders kitabı, kalem.

Aşağıdaki dizeklere sırasıyla “fa, sol, la” notalarını yazalım.

11. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	Notalar
Etkinlik Amacı	“Fa, sol, la” notalarının dizek üzerindeki yerini pekiştirmek.
Araç Gereç	Ders kitabı.

a. Aşağıdaki ezgiyi öğretmenimiz rehberliğinde seslendirelim.

b. Ezgiyi seslendirirken “fa” notası için omuzlarımıza, “sol” notası için başımızın üstüne dokunalım. “La” notası için ellerimizi havaya kaldıralım.

12. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Bilin Bakalım Ben Neyim?

Etkinlik Amacı

“Dizek, sol anahtarı, zaman belirteci, ölçü çizgisi, bitiş işareti”ni kavramak.

Araç Gereç

Ders kitabı, kalem.

Aşağıdaki bilmeceleri okuyalım. Cevaplarımızı bilmecelerin altındaki noktalı yerlere yazalım.

Üzerimde notalar yazar,
Onlarla çok mutluyum.
Aşağıdan sayarsın beni.
Beş çizgi, dört aralığım.
Bilin bakalım ben neyim?

CEVAP:

Her dizeğin başında,
Sizi bekleyen benim.
Ezgi benimle canlanır,
Notaya ad veren benim.
Bilin bakalım ben neyim?

CEVAP:

Sol anahtarının yanındayım,
Üst üste yazılan sayılarım.
Ritimdir benim adım,
Rakamlardan oluşurum.
Bilin bakalım ben neyim?

CEVAP:

Dizek üzerinde sıralanır,
Ölçüleri birbirinden ayırırım.
Dik ve tek çizgiyle yazılır,
Ezgide düzeni sağlarım.
Bilin bakalım ben neyim?

CEVAP:

Şarkının sonundayım,
Bir ince, bir kalınım.
Müzik biter ben gelince
Alkışlar başlar benden sonra.
Bilin bakalım ben neyim?

CEVAP:

13. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Sus ve Başla

Etkinlik Amacı

“Dizek, sol anahtarı, zaman belirteci, vuruş, ölçü, bitiş çizgisi” kavramlarını pekiştirmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, şarkının sesli/görüntülü kaydı, etkileşimli tahta, tablet.

Aşağıdaki şarkıyı öğretmenimiz rehberliğinde dinleyelim, öğrenelim. Şarkıyı hep birlikte söyleyelim.

SUS VE BAŞLA

Söz: Yıldırım YAMANER

Müzik: Aysun TONYA

Sus ve başla!
Bir şarkı düşün,
Dans eden notaları izle!
Beş çizgi, dört aralık dizek,
Sol anahtarı, kıvrılır her yanı.
Sus ve başla, dans et;
Ritmik dans et, dans et,
Ritmik dans et!
Dans edelim, gel dans.
Ver elini, ver, gel!

Zamana bak ölçü ölçü,
Bölüm bölüm dans etsin elin.
Bir aşağı, bir yukarı dans etsin elin.
Sus ve başla!
Bir tam vuruş, bir yarım sus,
Bir yarım ses, bir tam sus.
Dans edelim, gel dans.
Ver elini, ver, gel!

Ölçü ölçü geldik sona.
Bir ince, bir kalın çizgi gördün.
Gülümse, sarıl dostuna,
Gülümse, sarıl dostuna!
Dans edelim, gel dans.
Ver elini, ver, gel!

Karekodu okut.

Videoyu izle.

Karekodu okut.

Oyunu oynat.

UZUN VE KISA SÜRELER, İNCE VE KALIN SESLER

BİRLİKTE DÜŞÜNELİM

1. Şarkıları söylerken bazı heceleri uzun, bazı heceleri kısa söyleriz. Bunun sebebi nedir? Açıklayalım.
2. Seslerin incelik ve kalınlık özellikleri olmasaydı ne olurdu? Düşüncelerimizi arkadaşlarımızla paylaşalım.

BİLGİ KUTUSU

Uzun ya da kısa süreli seslerin birbiri ardına düzenli olarak tekrar edilmesine **ritim** denir. Sözcüklerin de ritmi vardır. Şarkılar, sözcüklerdeki doğal konuşma ritmini yansıtacak şekilde bestelenir. Sonu sesli harfle biten heceler kısa, sonu sessiz harfle biten heceler uzun hecelerdir.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Meyvelerin Ritmi

Etkinlik Amacı

Uzun ve kısa süreleri ayırt etmek.

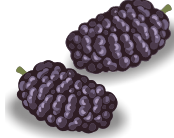
Araç Gereç

Ders kitabı, kalem.

Yandaki örneği inceleyelim.

- a. Aşağıdaki meyvelerin isimlerini noktalı yerlere yazalım. Meyvelerden tek heceli olanların altına dörtlük nota, iki heceli olanların altına her bir hece için sekizlik nota yazalım.

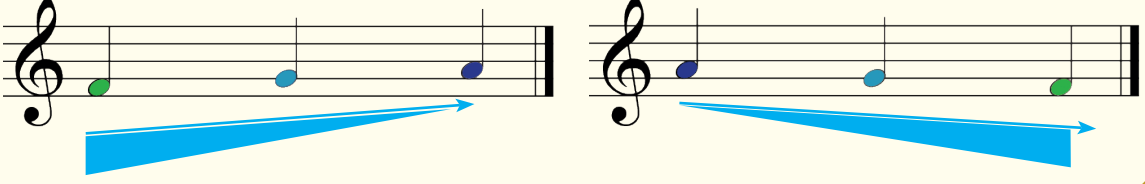
- b. Aşağıda verilen meyvelerin nota sürelerini 2/4'lük zaman belirtecine göre dizik üzerinde sol çizgisine yazalım. Yazdığımız meyvelerin isimlerini notaların uzunluk ve kısalıklarına dikkat ederek alkışla seslendirelim.

BİLGİ KUTUSU

Notalar dizek üzerinde yukarı çıktıkça incelir, aşağı indikçe kalınlaşır. Örneğin “sol” notası; “fa” notasına göre daha ince, “la” notasına göre daha kalındır.

2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Halka Oyunu

Etkinlik Amacı

“Fa, sol, la” seslerinin incelik ve kalınlıklarını ayırt etmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, tebeşir, kalem.

Yere yan yana üç halka çizelim. Ortadaki halkayı sol notası kabul edip halkanın içine girelim. Öğretmenimizin çaldığı ya da ismini söylediği nota “sol” notasına göre daha kalınsa soldaki halkaya, inceyse sağdaki halkaya atlayalım.

3. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Fa, Sol, La

Etkinlik Amacı

"Fa, sol, la" seslerinin kısalık ve uzunluklarını ayırt etmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, kalem, şarkının sesli/görüntülü kaydı, etkileşimli tahta.

- a. Aşağıdaki şarkıyı öğretmenimiz rehberliğinde dinleyelim, öğrenelim. Şarkıyı hep birlikte söyleyelim. Söylerken seslerin kısalık ve uzunluk özelliklerine dikkat edelim.

FA, SOL, LA

Y ıldırım YAMANER

Sıra sıra sesler, dizi dizi çizgiler.

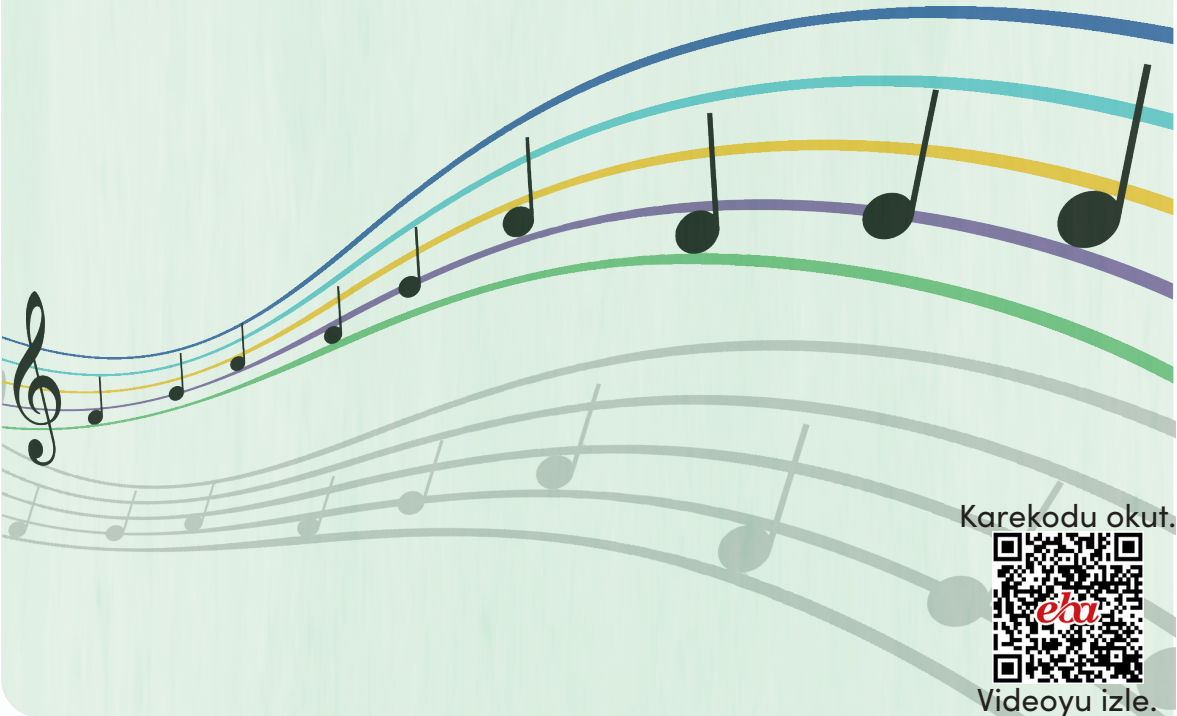
Notaların yerini söyleyelim beraber.

Birinci aralıkta "fa", "fa";

İkinci çizgideki "sol", "sol".

İkinci aralıkta "la" vardır,

Notaların hepsi bu dizekte yer alır.

2. BÖLÜM

b. Aşağıda bulutlarla bir dinleme haritası oluşturulmuştur. Haritadaki küçük bulutlar “sekizlik nota”, büyük bulutlar “dörtlük nota” ve boş bulutlar “dörtlük sus” anlamına gelmektedir. Buna göre şarkıyı seslerin uzunluk ile kısalıklarına dikkat ederek ve parmağımızla bulutlara dokunarak takip edelim.

Sı ra sı ra ses ler

Di zi di zi çiz gi ler

No ta la rın ye ri ni

Söy le ye lim be ra ber

Bi rin ci a ra lık ta

Fa fa

İ kin ci çiz gi de ki

Sol sol

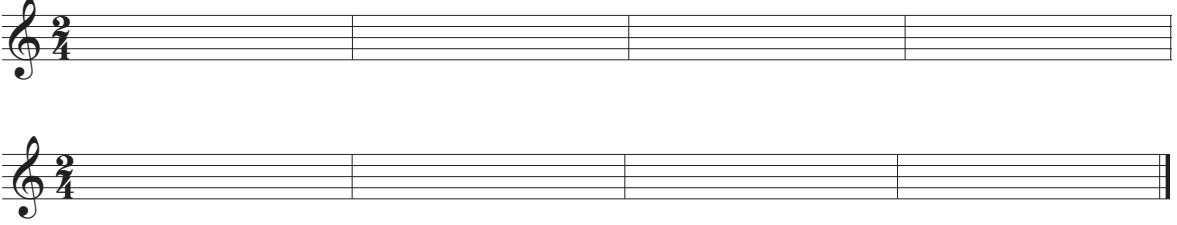
İ kin ci a ra lık ta

La var dır

No ta la rın hep si

Bu di zek te yer a lır

- c. Şarkının vuruşlarını belirleyelim. Belirlediğimiz vuruşları aşağıdaki dizekte sol çizgisi üzerine yazarak ritim kalıbımızı oluşturalım. Yazdığımız ritim kalıbını dörtlük notalar için alkış yaparak, sekizlik notalar için parmak şıklataarak seslendirelim.

- ç. Etkileşimli tahtadan EBA'daki "Müzik Defteri" uygulamasını açalım. "4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar" düğmesine tıklayalım. Piyanoda öğretmenimizin çaldığı nota "fa" ise omuzlarımıza, "sol" ise başımızın üstüne dokunalım; "la" ise ellerimizi havaya kaldıralım.

fa

sol

la

- d. "Yağmur Yağıyor" tekerlemesini öğretmenimizin rehberliğinde dinleyelim. Tekerlemedeki seslerin yüksekliklerine dikkat edelim. İnce sesler için kollarımızı yukarıya kaldıralım, kalın sesler için kollarımızı aşağıya indirelim.

NELER ÖĞRENDİK?

1. "Üzerine notaların ve müzik işaretlerinin yerleştirildiği beş paralel çizgi ve dört eşit aralıktan oluşan şekle denir." cümlesindeki noktalı yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır? Cevabı yuvarlak içine alalım.

sol anahtarı

dizek

bitiş çizgisi

2. Aşağıdakilerden hangisi, dizeğin başına gelen ve ikinci çizgiden başlayarak çizilen şeklin adıdır? İşaretleyelim.

A) Ölçü çizgisi B) Bitiş çizgisi C) Sol anahtarı D) Zaman belirteci

3. "Ölçüleri birbirinden ayıran dikey çizgilere denir." cümlesindeki noktalı yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır? Cevabı yuvarlak içine alalım.

zaman belirteci

bitiş çizgisi

ölçü çizgisi

4. Aşağıdaki doğru ifadelerin başına "D", yanlış ifadelerin başına "Y" yazalım.

- () Müzik seslerini gösteren ya da belirtmeye yarayan işaretlere "nota" denir.
 () Müzik eserlerinin bittiği yere çizilen bir ince, bir kalın çizgiye "bitiş işareti" denir.
 () Bir müzik eserini eşit sürelerle ayıran bölümlere "zaman belirteci" denir.

5. Aşağıdaki müzik işaretlerini ismiyle eşleştirelim.

Sekizlik sus

Dörtlük nota

Sol anahtarı

Dörtlük sus

Sekizlik nota

6. Aşağıdaki ölçülerden hangisi 2/4'lük zaman belirtecine göre yazılmamıştır?

7. Aşağıdaki doğru ifadelerin başına "D", yanlış ifadelerin başına "Y" yazalım.

() "Fa" notası, dizekte birinci aralığa yazılır.

() "Sol" notası, dizekte ikinci aralığa yazılır.

() "La" notası, dizekte ikinci aralığa yazılır.

8. Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) "Fa" notası, "sol" notasından daha kalındır.

B) "La" notası, "fa" notasından daha incedir.

C) Sekizlik nota, dörtlük notadan daha kısadır.

D) Dörtlük sus, sekizlik sustan daha kısadır.

9. Aşağıdakilerden hangisi bir vuruşluk notadır? İşaretleyelim.

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Aşağıdaki cümleleri okuyalım.

Kendimize uygun olan ifadeyi işaretleyelim.

1. Temel müzik yazı ve öğelerini tanırım.

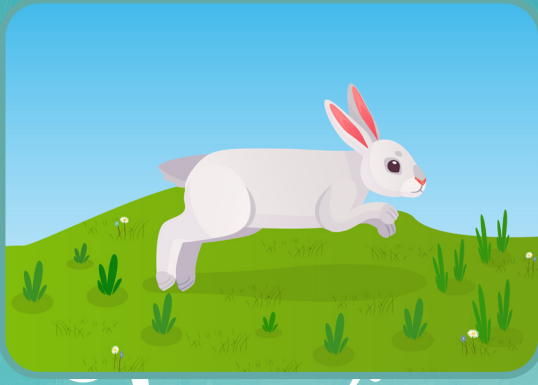
2. Öğrendiğim seslerin kısalık ve uzunluklarını ayırt ederim.

3. Öğrendiğim seslerin incelik ve kalınlıklarını ayırt ederim.

Karekodu okut.

Sorulara git.

3. BÖLÜM

- MÜZİKTE HIZ
- MÜZİKTE GÜRLÜK

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- Şarkı ve türküler ile oyun müziklerinde hız değişikliklerini fark edeceğiz.
- Dinlediğimiz müziklerdeki gürlük değişikliklerini fark edeceğiz.
- Temel müzik yazı ve öğelerini bilişim destekli müzik teknolojilerini kullanarak ayırt edeceğiz.
- Müzikteki ses yüksekliklerini grafiklerle göstereceğiz.
- Engelliler Haftası'yla ilgili şarkılar söyleyeceğiz.

ANAHTAR KELİMELER

Hız, giderek yavaşlama, giderek hızlanma, gürlük, giderek kuvvetlenme, giderek hafifleme.

3. Bölüm Özeti

Dinleme-Söyleme

Müzik
Kültürü

Müziksel Algı
ve Bilgilenme

Müziksel
Yaratıcılık

MÜZİKTE HIZ

BİLGİ KUTUSU

Müzik eserlerinde besteciler duygularını ifade etmek ve anlatımı güçlendirmek için çeşitli terimler kullanırlar. Hız ve hız değişikliğini ifade eden terimler bunlardan bazılarıdır. Hız terimleri eserin başında yer alır. Eserdeki hız değişikliğini ifade eden “giderek hızlanma” ve “giderek yavaşlama” gibi terimler ise eser içinde belirtilir. Eserleri sesimizle ya da çalgımızla seslendirirken hız terimlerine ve hız değişikliklerine uyarak seslendirmek eserin anlamını güçlendirmemizi sağlar.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Bisiklet Günlüğü

Etkinlik Amacı

“Bisiklet Günlüğü” öyküsü yardımıyla hız değişikliklerini fark etmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, kalem.

Aşağıdaki öyküyü okuyalım. Öyküdeki hız değişikliklerini fark edelim. Hız değişikliklerini anlatan cümlelerin altını çizelim.

BİSİKLET GÜNLÜĞÜ

Ahmet ve arkadaşları boş zamanlarında bisiklet sürmek için buluşurlardı. Yine güneşli bir pazar günü annelerinden izin aldılar. Rengârenk bisikletlerini kırlara doğru sürdüler.

İnişli çıkışlı patika yollarıyla yemyeşil çimenlikler içindeki bu yer aynı zamanda evlerine oldukça yakın ve güvenliydi. Güneş tepeden gülümsüyor, çimenler ise rüzgârın yönüne göre bir sağa bir sola dans ederek Ahmet ve arkadaşlarına eşlik ediyordu.

Bisikletleriyle tepeye doğru çıkarken yavaşlıyor, aşağı inerken hızlanıyorlardı. Akıllarına okulda öğrendikleri “Koala ve Tavşan” şarkısı geldi. Onun da tıpkı bu şekilde hızlanıp yavaşlayan bölümleri vardı. Hep beraber başladılar şarkılarını söylemeye. Aşağı inerken şarkının hızlı bölümlerini, tepeye çıkarken de yavaş bölümlerini söylüyorlardı. Bir aşağı bir yukarı, bir hızlı bir yavaş...

Zaman hızla akıp geçmişti. Gökyüzünde gün boyu gülümseyen güneş artık yavaş yavaş kayboluyordu. Ahmet ve arkadaşları ailelerini merakta bırakmamak için oyalanmadan evlerine gitmeliydiler. Bir sonraki pazar günü tekrar buluşacaklarına söz verip vedalaştılar. Bundan sonra pazar günleri onların bisiklet günü olacaktı.

Yıldırım YAMANER

2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Koala ve Tavşan

Etkinlik Amacı

"Koala ve Tavşan" şarkısı yardımıyla hız değişikliklerini fark etmek ve uygulamak.

Araç Gereç

Ders kitabı, şarkının sesli/görüntülü kaydı.

Aşağıdaki şarkıyı öğretilenimiz rehberliğinde dinleyelim, öğrenelim. Şarkı sözlerinde kırmızıyla yazılan bölümlerde giderek hızlanarak, maviyle yazılan bölümlerde giderek yavaşlayarak şarkıyı söyleyelim.

KOALA VE TAVŞAN

Çağdaş SEVİNÇ

Yağmur yağar her bahar,

Tıp tıp tıp tıp tıp tıp tıp tıp tıp tıp tıp tıp ses y apar.Koala ağaca **çık**ar,

Korur onu yapraklar.

Tavşanlar kaçışıyor,

Zıp zıp zıp zıp zıp zıp zıp zıp zıp zıp zıp zıplıyorlar.

Ellerinde havuçlar,

Kırt kırt kırt kırt kırt kırt kırt **kırt kırt kırt kırt** yiyorlar.

Karekodu okut.

Videoyu izle.

3. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Yavaşla ve Hızlan

Etkinlik Amacı

“Yavaşla ve Hızlan” oyunundaki hız değişikliklerini uygulamak.

Araç Gereç

Ders kitabı.

Tabloda verilen “Yavaşla ve Hızlan” oyununun yönergelerini okuyalım. Öğretmenimizin tablodan okuduğu cümleye karşılık gelen hareketleri uygulayarak oyunu oynayalım.

YAVAŞLA VE HIZLAN

Bir aslan ormanda yavaş yavaş yürüyordu.	Ellerimizle dizlerimize yavaş yavaş vuralım.
Çalılar arasında bir çıtırdı geldiğini duydu ve giderek hızlandı.	Ellerimizle dizlerimize vururken, giderek hızlanalım.
Sonra birden arkasından gelen arkadaşları filin ona yetişmeye çalıştığını fark etti ve yavaşladı.	Ellerimizle dizlerimize vururken, giderek yavaşlayalım.
Aslan, file çalılar arasında bir çıtırtı duyduğunu söyledi. Birlikte çalılara doğru hızlanarak koşmaya başladılar.	Ellerimizle dizlerimize vururken, giderek hızlanalım.
Çalılara yaklaşıncaya yavaşladılar.	Ellerimizle dizlerimize vururken, giderek yavaşlayalım.
Sesin geldiği yere ulaştıklarında arkadaşları farenin çalılar arasında dans ettiğini gördüler. Fare önce yavaş yavaş hareket ediyordu.	Ellerimizle dizlerimize yavaş yavaş vuralım.
Sonra giderek hızlandı.	Ellerimizle dizlerimize vururken, giderek hızlanalım.
Aslan ve fil, farenin çok eğlendiğini görünce dansa katıldılar. Üç arkadaş dans ederken çok eğlendiler.	Hep birlikte dans edelim.

4. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Pofuduk Tavşan

Etkinlik Amacı

"Pofuduk Tavşan" şarkısındaki hız değişikliklerini fark etmek ve uygulamak.

Araç Gereç

Ders kitabı, şarkının sesli/görüntülü kaydı.

- a. Aşağıdaki şarkıyı öğr etmenimiz rehberliğinde dinleyelim, öğrenelim. Şarkıdaki hız değişikliklerine dikk at edelim.

POFUDUK TAVŞAN

Cenan AKIN

Pofuduk tavşan, pofuduk tavşan, rim pa pa rim pa pa rim pan pan.
Pofuduk tavşan, rim pan pan rim pan pa (Gittikçe yavaşlayarak).

Dere akar, karga bakar; rim pan pa.
Sularda oynar balıklar, rim pan pa.
Çiftçi toprak işinde, karga bir şey peşinde.
Pofuduk yokuş inişinde, rim pan pa.

Rim pan pa rim pan pa rimi rim rimi rim rim pan pa (Gittikçe hızlanarak),
Rim pan pa rim pan pa rimi rim rimi rim rim pan pa,
Rimi rim rimi rim rim pan pa rim pan pa rim pan pa (Gittikçe yavaşlayarak).

Buldum, dedi karga, güldü gak gak gak.
Gökten yere attı, cevizi kırdı.
Çiftçi şaştı bu işe, karganın buluşuna.
Pofuduk kaptı gitti, ceviz ne çare.

Rim pan pa rim pan pa rimi rim rimi rim rim pan pa (Gittikçe hızlanarak),
Rim pan pa rim pan pa rimi rim rimi rim rim pan pa,
Rimi rim rimi rim rim pan pa rim pan pa rim pan pa (Gittikçe yavaşlayarak).

Kaşlarını çattı çiftçi tavşana.
Ceviz kimin hakkı olur, de bana.
Tavşan özür diledi, kargaya havuç verdi.
Memnun oldu karga, havucu yedi.

Rim pan pa rim pan pa rimi rim rimi rim rim pan pa (Gittikçe hızlanarak).
Rim pan pa rim pan pa rimi rim rimi rim rim pan pa,
Rimi rim rimi rim rim pan pa rim pan pa rim pan pa (Gittikçe yavaşlayarak).

- b. Ellerimizi omuzlarımızın yanına kaldıralım. Yavaşladığı yerlerde ellerimizi yavaş yavaş, hızlandığı yerlerde hızlıca sallayarak şarkıyı söyleyelim.

MÜZİKTE GÜRLÜK

BİRLİKTE DÜŞÜNELİM

Daha önce öğrendiğimiz şarkılardan kuvvetli ve hafif gürlükte olanların isimlerini arkadaşlarımızla paylaşalım.

BİLGİ KUTUSU

Gürlük, sesin şiddetini ifade eder. Müzik eserlerinde anlatımı güçlendirmek için “giderek kuvvetlenme” ve “giderek hafifleme” gibi gürlük terimleri kullanılır.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	Rüzgâr Gülü ile Rüzgâr Çanı
Etkinlik Amacı	“Rüzgâr Gülü ile Rüzgâr Çanı” öyküsündeki gürlük değişikliklerini fark etmek.
Araç Gereç	Ders kitabı.

Aşağıdaki öyküyü okuyalım. Öyküyü okurken seslerin yazılışlarının giderek büyüdüğü yerlerde sesimizi gittikçe kuvvetlendirelim, küçüldüğü yerlerde gittikçe hafifletelim.

RÜZGÂR GÜLÜ İLE RÜZGÂR ÇANI

Sıcak bir yaz günüydü. Rüzgâr Gülü ve Rüzgâr Çanı bir tepede miskin miskin duruyorlardı. Yaprak kırırdamıyor, kuşlar ötmüyor, kelebekler kanatlarını kaldırıp uçamıyordu. Bu durum en çok da Rüzgâr Gülü ile Rüzgâr Çanı'nın canını sıkıyordu. İki arkadaş günlerdir hareket etmemişlerdi. Hayvanlar, bitkiler küçücük bir esintiye hasretti. Rüzgârın esmesini en çok da bizim iki kafadar bekliyordu. Rüzgâr Çanı çubuklarını birbirine vurmaya öyle uzun zaman olmuştu ki! Neredeyse çıkardığı sesi unutmuştu. Rüzgâr Gülü ise pervanelerini döndürmeyi özlemişti. Bir rüzgâr esse kanatlarından “fırrr” diye ne güzel bir ses çıkardı.

Herkes rüzgârın esmesini özlemle beklerken birden kuşların kanatlarına hafif bir esinti değdi. Kelebekler kafasını kaldırdı. Ağaçların yaprakları hafifçe sallanmaya başladı. Özlemle bekledikleri rüzgâr sonunda kendini hissettirmişti. Rüzgâr Çanı'nın çubukları esintiyle önce hafifçe sallandı. Sonra rüzgâr gittikçe kuvvetlenerek “vuuu” diye ses çıkardı.

nnnnnnnnnn!

Rüzgâr Çanı'nın çubuklarının birbirine çarparak çıkardığı ses gittikçe kuvvetlendi.

çin çin çin çin!

Rüzgâr Gülü de heyecanlandı. Pervanesi yavaş yavaş dönmeye, “fırrr” diye ses çıkarmaya başladı.

fuuuuuuurrrrrr!

İkisi de gülümseyip neşeyle dans etmeye başladılar. Rüzgâr daha da kuvvetleniyordu. Rüzgâr Gülü etrafa hoş bir serinlik katıyordu. Rüzgârın esintisi tüm doğaya yayılıyordu. Rüzgâr Çan'ının çıkardığı ahenkli müzik eşliğinde tüm bitkiler sağa sola eğilerek dans ediyordu.

Rüzgârın etkisiyle tüm canlılar; gittikçe hafifleyerek, gittikçe kuvvetlenerek sanki bir orkestra gibi şarkı söylüyordu. Çiçekler neşeyle sağa sola sallanıyor, çınar ağacı yapraklarını hışırdatıyordu. Kuşlar cıvıldayarak bir o yana, bir bu yana sevinçle uçuyordu. Kuş sesleri dalga dalga tüm doğaya yayılıyordu. Rüzgâr gittikçe hafifleyip “Yakında tekrar görüşürüz.” diyerek herkese veda etti.

VUUUUUUUUUUU!

Rüzgâr Gülü'nün kanatları giderek yavaşladı, çıkardığı ses de giderek hafifledi.

fiiiiiiiii rrrrrrrrrrrr!

Rüzgâr Çanı ise son bir “çın” sesiyle yolcu etti rüzgârı.

ÇIIIkkkkkkkk!

Ortalık yavaş yavaş sessizleşti. Neşeli bir günün sonunda akşam olmuş, tüm canlıların üzerine güzel ve tatlı bir yorgunluk çökmüştü. Ertesi gün rüzgârla tekrar buluşmayı umarak herkes gecenin sessizliğinde derin bir uykuya daldı.

Yıldırım YAMANER

2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Ses Eğitimi

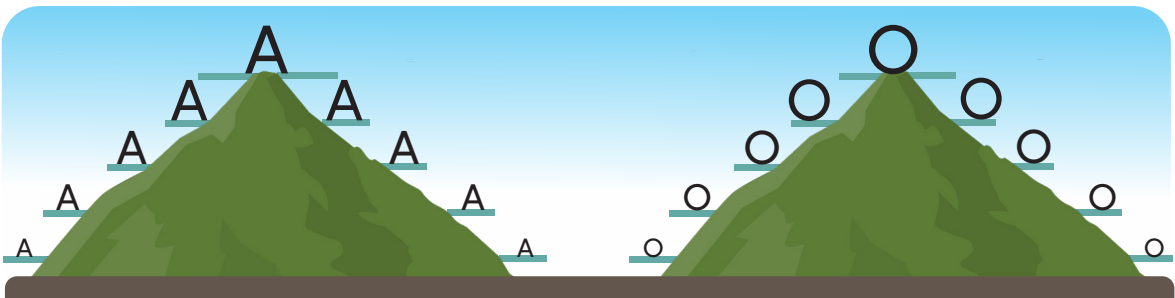
Etkinlik Amacı

Müzikte seslerin giderek kuvvetlenmesini ve giderek hafiflemesini kavramak.

Araç Gereç

Ders kitabı.

Aşağıdaki görsellerde tepeye çıkış ve tepeden inişler beş basamak hâlinde verilmiştir. Bu basamaklara “A” ve “O” sesleri çıkışlarda büyütülerek, inişlerde küçültülerek yazılmıştır. “A” ve “O” seslerini alçaktan yükseğe doğru gittikçe kuvvetlenerek, yüksekte alçağa doğru gittikçe hafifleyerek seslendirelim.

3. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Etkinlik Amacı

Araç Gereç

Çocuğun Düşleri

“Çocuğun Düşleri” şarkısındaki gürlük değişikliklerini uygulamak.

Ders kitabı, şarkının sesli/görüntülü kaydı.

“Çocuğun Düşleri” şarkısını dinleyelim, öğrenelim. Kelimelerin büyüdüğü bölümlerde sesimizi gittikçe kuvvetlendirerek, küçüldüğü bölümlerde gittikçe hafifleterek şarkıyı söyleyelim.

ÇOCUĞUN DÜŞLERİ

Söz: Sabiha TEZCAN

Müzik: İsmet TEZCAN

Lalalay lay lay lalalay lay lay lalalay lay lay lay lay lay!

Büyüsem, büyüsem, büyüsem, çok büyüsem;

Martılarla birlikte açılısam denizlere,

Bembeyaz şapkasıyla bir kaptan olsam.

Lalalay lay lay lalalay lay lay lalalay lay lay lay lay lay!

Büyüsem, büyüsem, büyüsem, çok büyüsem;

Trenimle raylarda sevgi, özlem taşıyan

Çuf çuf, çuf ah bir makinist olsam!

Lalalay lay lay lalalay lay lay lalalay lay lay lay lay lay!

Büyüsem, büyüsem, büyüsem, çok büyüsem;

Rüzgârlarla yarışan, bulutlarda dolaşan,

Okyanusları aşan bir pilot olsam!

Karekodu okut.

Videoyu izle.

4. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Rüzgârın Şarkısı

Etkinlik Amacı

“Rüzgârın Şarkısı”ndaki gürlük değişikliklerini uygulamak.

Araç Gereç

Ders kitabı, renkli kalemler, şarkının sesli/görüntülü kaydı.

“Rüzgârın Şarkısı”nı dinleyelim, öğrenelim. Şarkıda gittikçe kuvvetlenen bölümlerin altını kırmızı, gittikçe hafifleyen bölümlerin altını mavi kalemle çizelim. Gürlük değişikliklerine dikkat ederek şarkıyı hep birlikte söyleyelim.

RÜZGÂRIN ŞARKISI

Çağdaş SEVİNÇ

Hafif bir rüzgâr fırtınaya dönüşür,
Biraz zaman geçince doğa yine gülüşür.

Küçük bir dalga gelip yavaş yavaş yükselir,
Kıyıya çarpıp döner, sesi daha az gelir.

Yeşil yeşil yapraklar sallanıp eşlik eder,
Bir artıp bir durulur, doğa böyle dans eder.

Martılar eğlenir, yaklaşıp da geçerler;
El sallarım coşkuyla, onlar da gülüp gider.

Karekodu okut.

Videoyu izle.

5. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Uçurtmam

Etkinlik Amacı

“Uçurtmam” şarkısındaki notaların yükseklik ve sürelerini, şarkıdaki hız ve gürlük terimlerini bilişim destekli müzik teknolojileri kullanarak ayırt etmek, müzikteki ses yüksekliklerini grafiklerle göstermek.

Araç Gereç

Ders kitabı, renkli boya kalemleri, şarkının sesli/görüntülü kaydı, EBA’daki “Müzik Defteri” uygulaması.

- a. “Uçurtmam” şarkısını etkileşimli tahta, tablet gibi araçlar kullanarak dinleyelim. Şarkıdaki gürlük değişikliklerine dikkat edelim.

UÇURTAMAM

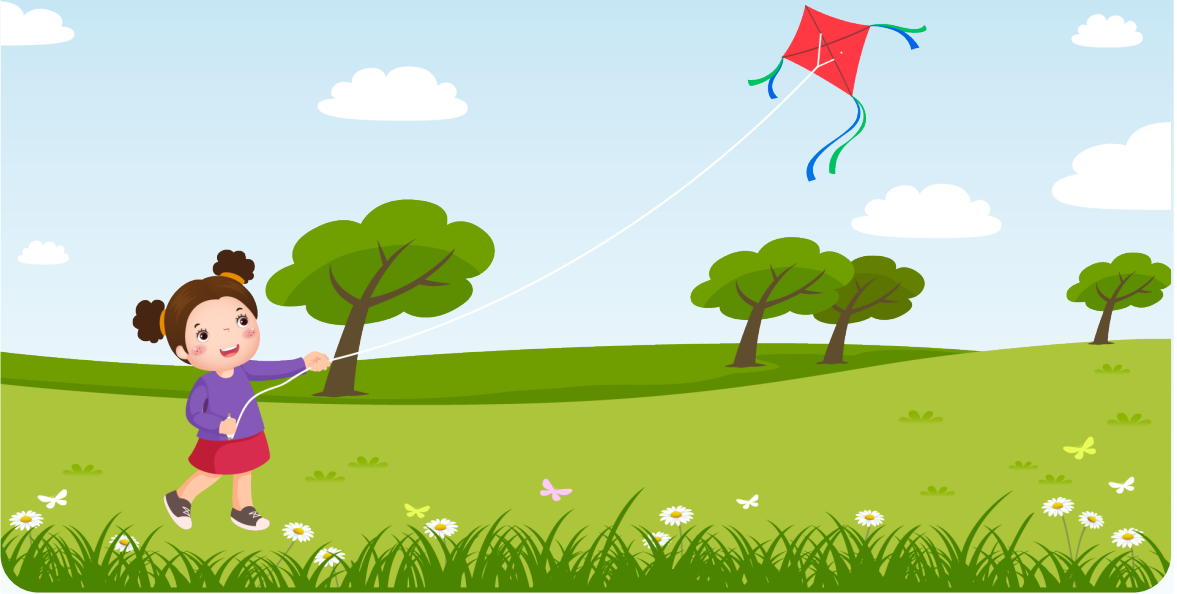
Yıldırım YAMANER

Uçurtmam gökyüzünde, uçurtmam hey (Gittikçe kuvvetlenerek)!

Bulutlar hep peşinde, bulutlar hep (Gittikçe hafifleyerek)...

Sen de gel katıl bize, sen de katıl gel (Gittikçe kuvvetlenerek)!

Süzülsün, dans ederek süzünsün hey (Gittikçe hafifleyerek)!

Karekodu okut.

Videoyu izle.

- b. Şarkının notasını inceleyelim. Notaların altında verilen yıldızları “fa” notası için yeşile, “sol” notası için maviye, “la” notası için koyu maviye boyayalım.

UÇURTAMAM

- c. Boyadığımız yıldızları kalemimizle birleştirerek grafik oluşturalım. Şarkıyı söylerken oluşturduğumuz grafiği parmağımızla takip edelim.
- ç. Etkileşimli tahtadan EBA'daki “Müzik Defteri” uygulamasını açalım. “4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar” düğmesine tıklayalım.
- Açılan ekranda sağ üst köşedeki anahtar düğmesine (🔑) tıklayarak sol anahtarını sürükleyip dizek başına bırakalım.
 - Ardından sağ üst köşedeki zaman belirteci düğmesinden ($\frac{2}{4}$) 2/4'lük zaman belirtecine tıklayalım.
 - Sağ üst köşedeki nota sekmesinden (🎵) 4'lük ve 8'lik nota ile sus değerlerini kullanarak “Uçurtmam” şarkısının notalarını dizek üzerine yazalım.
 - Ekranın sol tarafında bulunan “+” ve “-” düğmelerini kullanarak şarkımızın hızını 85 yapalım.
 - Ekranın üst ortasında bulunan “Çal” düğmesine (▶) tıklayarak şarkımızı dinleyelim. Şarkı çalarken parmağımızla notaları takip edelim.

6. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Farkında mısın?

Etkinlik Amacı

Okulumuzda düzenlenen Engelliler Haftası etkinliklerine katılmak.

Araç Gereç

Ders kitabı, şarkının sesli/görüntülü kaydı.

- a. "Farkında mısın?" şarkısını dinleyelim, öğrenelim. Şarkıyı okulumuzda düzenlenen Engelliler Haftası etkinliklerinde söyleyelim.

FARKINDA MISIN?

Aysun TONYA

Uzatamadığım ellerim,
Bakamadığım gözlerim,
Koşamadığım yollarım,
Duyamadığım seslerim.

Söyleyemediğim hislerim,
Ulaşamadığım hayallerim,
Tutunacak dallarım,
Umutum olur musun?

Eksik değil, farklıyım.
Senin gibi insanım.
Sevgi tek ihtiyacım.
Bunların farkında mısın?

Karekodu okut.

Videoyu izle.

NELER ÖĞRENDİK?

1. “Müzik eserlerinde besteciler anlatımı güçlendirmek ve duygularını ifade etmek için vegibi hız terimlerini kullanırlar.” cümlesindeki noktalı yerlere sırasıyla hangi seçenektekiler yazılmalıdır? İşaretleyelim.
 - A) Giderek hafifleme – giderek kuvvetlenme
 - B) Giderek kuvvetlenme – giderek hızlanma
 - C) Giderek yavaşlama – giderek kuvvetlenme
 - D) Giderek yavaşlama – giderek hızlanma
2. Müzikte gürlük terimlerini neden kullanırsınız? İşaretleyelim.
 - A) Şarkıları daha hızlı söyleyebilmek için
 - B) Notaları doğru söylemek için
 - C) Müzik eserlerinde anlatımı güçlendirmek ve duyguları ifade etmek için
 - D) Şarkıları daha yavaş söyleyebilmek için

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Kendimize uygun olan ifadeyi işaretleyelim.		
1. Şarkı ve türküler ile oyun müziklerinde hız değişikliklerini fark ederim.		
2. Dinlediğim müziklerdeki gürlük değişikliklerini fark ederim.		
3. Notaların yüksekliğini ve sürelerini, şarkıların hız ve gürlüklerini bilişim destekli müzik teknolojilerini kullanarak ayırt ederim.		
4. Müzikteki ses yüksekliklerini grafikte gösteririm.		
5. Engelliler Haftası etkinliklerinde haftanın anlamına uygun şarkılar söylerim.		

Karekodu okut.

Sorulara git.

4. BÖLÜM

- FARKLI RİTİMLER
- DANS EDELİM
- BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendireceğiz.
- Farklı ritmik yapıdaki ezgilere uygun hareket edeceğiz.
- Müziklerde aynı ve farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştüreceğiz.
- Müziklere kendi oluşturduğumuz ritim kalıpları ile eşlik edeceğiz.
- Kendi oluşturduğumuz ezgileri seslendireceğiz.
- Belirli gün ve haftaların anlamına uygun şarkılar söyleyeceğiz.
- Müzik çalışmalarımızı sergileyeceğiz.

ANAHTAR KELİMELER

Ritmik, aksak ritim.

4. Bölüm Özeti

Dinleme-Söyleme

Müzik
Kültürü

Müziksel Algı
ve Bilgilenme

Müziksel
Yaratıcılık

FARKLI RİTİMLER

BİRLİKTE DÜŞÜNELİM

Ritmik farklılıklar hissettiğimiz şarkı ya da türküleri sınıfımızda arkadaşlarımızla paylaşalım.

BİLGİ KUTUSU

Müzik eserlerinde kullanılan ritimler her zaman aynı değildir. Bazen hecelerdeki vurguya göre aksama şeklinde hissettiğimiz farklı ritimler kullanılır.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Farklı Ritimler

Etkinlik Amacı

Farklı ritmik yapıdaki ezgileri kavramak.

Araç Gereç

Ders kitabı, türkülerin sesli/görüntülü kaydı, etkileşimli tahta.

a. Aşağıdaki türküleri öğretmenimiz rehberliğinde dinleyelim, söyleyelim. Söylerken türkünün ritmine uygun yürüyalım.

- Karanfil Eker misin?
- Bizim Eller

b. Türkülere uygun yürürken hangisinin aksak ritimli olduğunu bulalım. Arkadaşlarımızla paylaşalım.

2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Yurdumda

Etkinlik Amacı

Farklı ritmik yapıdaki "Yurdumda" şarkısını seslendirmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, şarkının sesli/görüntülü kaydı, etkileşimli tahta.

Farklı ritmik yapıdaki "Yurdumda" şarkısını dinleyelim, öğrenelim. Şarkıyı söylerken alkışlarımızla şarkıya eşlik edelim.

YURDUMDA

M ahir DİNÇER

Tohumlar fidana, fidanlar ağaca,
Ağaçlar ormana dönmeli yurdumda.
Tohumlar fidana, fidanlar ağaca,
Ağaçlar ormana dönmeli yurdumda.

Yuvadır kuşlara, örtüdür toprağa,
Can verir doğaya ormanlar yurdumda.
Yuvadır kuşlara, örtüdür toprağa,
Can verir doğaya ormanlar yurdumda.

Bir tek dal kırmadan, ormansız kalmadan
Her insan bir fidan dikmeli yurdumda.
Bir tek dal kırmadan, ormansız kalmadan
Her insan bir fidan dikmeli yurdumda.

3. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	Menekşe Buldum Derede
Etkinlik Amacı	Farklı ritmik yapıdaki “Menekşe Buldum Derede” türküsünü seslendirmek.
Araç Gereç	Ders kitabı, türkünün sesli/görüntülü kaydı, etkileşimli tahta.

Farklı ritmik yapıdaki “Menekşe Buldum Derede” türküsünü dinleyelim, öğrenelim. Türküyü söylerken alkışlarımızla türküyeye eşlik edelim.

MENEKŞE BULDUM DEREDE

Türkü
Yöresi: ESKİŞEHİR

Menekşe buldum derede,
Sordum, evleri nerede?
Üç beş güzel bir arada.

Dilber, dilber, canım dilber.
Canımın yaylası dilber,
Gönlümün eylesi dilber.

Menekşeler tutam tutam,
Arasına güller katam.
Nice gurbet elde yatam.

Dilber, dilber, canım dilber.
Canımın yaylası dilber,
Gönlümün eylesi dilber.

Menekşesi biçim biçim,
Ben ağlarım için için,
Çektiklerim senin için.

Dilber, dilber, canım dilber.
Canımın yaylası dilber,
Gönlümün eylesi dilber.

4. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Bir Dünya Bırakın

Etkinlik Amacı

“Bir Dünya Bırakın” şarkısına uygun hareket etmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, şarkının sesli/görüntülü kaydı, etkileşimli tahta.

“Bir Dünya Bırakın” şarkısını öğretmenimiz rehberliğinde dinleyelim, öğrene-
lim. Öğretmenimizin tabloda okuduğu sözlere karşılık gelen hareketleri yaparak
şarkıyı hep birlikte söyleyelim.

BİR DÜNYA BIRAKIN

Söz: Adnan ÇAKMAKÇIOĞLU

Müzik: Salih AYDOĞAN

Oynaya oynaya gelin çocuklar El ele el ele verin çocuklar	→	El ele tutuşarak şarkının ritmine uygun şekilde sağa sola sallanalım.
Bir vatan bırakın biz çocuklara İslanmış olmasın gözyaşlarıyla	→	Şarkının ritmine uygun şekilde, saat yönünde sağa doğru yürüelim.
Oynaya oynaya gelin çocuklar El ele el ele verin çocuklar	→	El ele tutuşarak şarkının ritmine uygun şekilde sağa sola sallanalım.
Bir bahçe bırakın biz çocuklara Göklerde yer açın uçurtmalara	→	Ellerimizi belimize koyarak şarkının ritmine uygun şekilde bir sağa bir sola sallanalım.
Oynaya oynaya gelin çocuklar El ele el ele verin çocuklar	→	El ele tutuşarak şarkının ritmine uygun şekilde sağa sola sallanalım.
Bir barış bırakın biz çocuklara Ulaşsın çocuklara, güneşe ve aya	→	Ellerimizi belimize koyarak şarkının ritmine uygun şekilde kendi etrafımızda dönelim.
Oynaya oynaya gelin çocuklar El ele el ele verin çocuklar	→	El ele tutuşarak şarkının ritmine uygun şekilde sağa sola sallanalım.
Bir dünya bırakın biz çocuklara Yazalım üstüne sevgili dünya	→	Ellerimizi havaya kaldırarak şarkının ritmine uygun şekilde sallayalım.
Oynaya oynaya gelin çocuklar El ele el ele verin çocuklar	→	El ele tutuşarak şarkının ritmine uygun şekilde sağa sola sallanalım.

5. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Öğretmenim

Etkinlik Amacı

"Öğretmenim" şarkısına uygun hareket etmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, şarkının sesli/görüntülü kaydı.

Farklı ritmik yapıdaki "Öğretmenim" şarkısını dinleyelim, öğrenelim. Şarkıya uygun hareketler bulalım. Şarkıyı söylerken hareketlerimizle şarkıya eşlik edelim. Okulumuzda düzenlenen Öğretmenler Günü etkinliklerinde şarkımızı söyleyelim.

ÖĞRETMENİM

Mahir DİNÇER

Öğretmenim, öğretmenim;
Güler yüzlü öğretmenim.
Bizlere sen öğrettin
Tüm yararlı bilgileri.
Hiçbir zaman ödeyemem
Verdiğin bu emekleri.

DANS EDELİM

BİRLİKTE DÜŞÜNELİM

“Çocuğun Düşleri” şarkısında farklı ve tekrar eden sözler hangileridir? Düşüncelerimizi arkadaşlarımızla tartışalım.

BİLGİ KUTUSU

Müzik temposuna uyularak yapılan ve estetik değer taşıyan düzenli vücut hareketlerine **dans** denir. Müzik de konuşmalarımız gibi cümlelerden oluşur. Müzik cümlelerine yönelik hareketler oluştururken tekrar eden sözlere aynı, değişen sözlere farklı hareket biçimleri kullanabiliriz.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Gel Bize, Katıl Bize

Etkinlik Amacı

Müziklerde aynı ve farklı ezgi cümlelerini harekete dönüştürmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, şarkının sesli/görüntülü kaydı.

Aşağıdaki şarkıyı dinleyelim, öğrenelim. Şarkının tekrar eden sözlerine aynı, değişen sözlerine farklı hareketler bulalım. Şarkıyı söylerken hareketlerimizle şarkıya eşlik edelim.

GEL BİZE, KATIL BİZE

Muammer SUN

Gel bize, katıl bize.
Hem oyuna hem söze.
Türkü söyleyip oy oy!
Oynayalım loy loy!

El ele tutuşalım,
Halkaya katışalım.
Haydi, gülüm sen de gel!
Oynayalım loy loy!

Üç adımla sağa koş,
Bir adımla sola koş,
Bak ne güzel ne de hoş!
Oynayalım loy loy!

Ders kitabı, şarkının sesli/görüntülü kaydı.

Lal lal lal lal lal lal lal lal lal lal lal lal lal	→ El sallayarak yerimizde dönelim.
Ormandaki tavşanlar nasıl zıplarlar?	→ Tavşan taklidi yapalım.
Ormandaki tavşanlar böyle zıplarlar.	→ Yerimizde küçük küçük zıplayalım.
Lal lal lal lal lal lal lal lal lal lal lal lal lal	→ El sallayarak yerimizde dönelim.
Filler ayaklarını nasıl vururlar?	→ Fil taklidi yapalım.
Filler ayaklarını böyle vururlar.	→ Ayaklarımızı yere vuralım.
Lal lal lal lal lal lal lal lal lal lal lal lal lal	→ El sallayarak yerimizde dönelim.
Gökyüzünde kuşlar nasıl uçarlar?	→ Kuş taklidi yapalım.
Gökyüzünde kuşlar böyle uçarlar.	→ Kollarımızı vücudumuzun yanında bir aşağı bir yukarı hareket ettirelim.

62

3. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Dans Et Benimle

Etkinlik Amacı

“Dans Et Benimle” şarkısındaki aynı ve farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, şarkının sesli/görüntülü kaydı.

Aşağıdaki şarkıyı dinleyelim, öğrenelim. Şarkının tekrar eden sözlerine aynı, değişen sözlerle farklı hareketler bulalım. Şarkıyı söylerken hareketlerimizle şarkıya eşlik edelim.

DANS ET BENİMLE

Söz: Kamer TÜRKİLİ

Müzik: Aysun TONYA

Önce müziğin ritmini dinle.
Sonra kendini bırak ezgiye.
Dans et benimle, dönelim el ele.

Ayaklarımızı yere vuralım.
Haydi, birlikte bir oyun kuralım.
Dans et benimle, dönelim el ele.

Bir sağa, bir sola alkış yapalım.
Bir öne, bir geri adım atalım.
Dans et benimle, dönelim el ele.

Karekodu okut.

Videoyu izle.

4. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Renkli Dünya

Etkinlik Amacı

“Renkli Dünya” şarkısına kendi oluşturduğumuz ritim kalıbıyla eşlik etmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, şarkının sesli/görüntülü kaydı.

a. Aşağıdaki şarkıyı dinle yelim, öğrenelim. Şarkıyı hep birlikte söyleyelim.

RENKLİ DÜNYA

Aysun TONYA
Neslihan GEZEK

Kırmızı elma durur dallarda,
Gelincikler açar ilkbaharda kırlarda.
Benekli mantar, karpuz, kiraz, nar;
Çok sevdiğim uğur böceği de var.

Sapsarı ayva, limonlu dondurma;
Minik arı bal yapar o güzel ormanda.
Belki bir kuşa, belki papatyada;
Güneşin ısıttığı bu dünyada.

Gözlerim mavi gökyüzünün rengi,
Denizde gördüm dumanı tüten bir gemi.
Kocamandır balina, yüzüyor okyanusta;
Gece gündüz dalgaların altında.

Karekodu okut.

Videoyu izle.

- b. Aşağıdaki dizeğin sol çizgisi üzerine dörtlük ve sekizlik nota değerlerini kullanarak şarkıya uygun ritim kalıbımızı yazalım.

- c. Ritim kalıbımızı dörtlük notalar için alkış yaparak, sekizlik notalar için parmak şıklatarak seslendirelim.
- ç. Şarkıya kendi oluşturduğumuz ritim kalıbıyla eşlik edelim.

5. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Beste Yapıyorum

Etkinlik Amacı

Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, kalem, etkileşimli tahta.

- a. “Fa, sol, la” seslerini; dörtlük, sekizlik nota ve susları kullanarak ezgi oluşturalım. Oluşturduğumuz ezgiyi seslendirelim.

b.

- EBA'daki “Müzik Defteri” uygulamasını etkileşimli tahtada açalım.
- “4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar” düğmesine tıklayalım.
- Açılan ekranda sağ üst köşedeki anahtar düğmesine (🔑) tıklayarak sol anahtarını sürükleyip dizek başına bırakalım.
- Ardından sağ üst köşedeki zaman belirteci düğmesinden (2/4) 2/4'lük zaman belirtecine tıklayalım.
- Sağ üst köşedeki nota sekmesinden (🎵) 4'lük, 8'lik nota ve sus değerlerini ve piyanodaki “fa, sol, la” notalarını kullanarak bestemizi dizeğe yazalım.
- Ekranın üst ortasında bulunan “Çal” düğmesine (▶) tıklayarak bestemizi dinleyelim.

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR

BİRLİKTE DÜŞÜNELİM

Okulumuzda hangi belirli gün ve haftalar kutlanıyor? Bildiklerimizi arkadaşlarımızla paylaşalım.

BİLGİ KUTUSU

Yılın belirli gün ve haftalarında, millî ve dinî bayramlarda çeşitli kutlamalar ve etkinlikler düzenlenir. Bu millî bayramlardan, belirli gün ve haftalardan bazıları Cumhuriyet Bayramı (29 Ekim), Atatürk Haftası (10-16 Kasım), Dünya Çocuk Hakları Günü (20 Kasım), Öğretmenler Günü (24 Kasım), Şehitler Günü (18 Mart), Orman Haftası (21-26 Mart), Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı (23 Nisan), Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı (19 Mayıs), Çevre Koruma Haftası (Haziran ayının 2. haftası)'dır. Bu günler için özel olarak bestelenmiş şarkı ve türküleri belirli gün ve haftalarda düzenlenen etkinliklerde seslendiririz.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Belirli Gün ve Haftalar

Etkinlik Amacı

Belirli gün ve haftaları öğrenmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, kalem, etkileşimli tahta, tablet.

a. Aşağıdaki belirli gün ve haftaların tarihlerini araştıralım. Ulaştığımız tarihleri noktalı yerlere yazalım.

İlköğretim Haftası	:
Demokrasi ve Millî Birlik Günü	:
Kızılay Haftası	:
Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası	:
Sivil Savunma Günü	:
İstiklâl Marşı'nın Kabulü ve	
Mehmet Âkif Ersoy'u Anma Günü	:

b. Bildiğimiz diğer belirli gün ve haftaları tarihleriyle aşağıdaki çizgili alana yazalım.

2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Çocuksu Dünya

Etkinlik Amacı

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ile ilgili şarkılar söylemek, müzik çalışmalarını sergilemek.

Araç Gereç

Ders kitabı, etkileşimli tahta, tablet.

Aşağıdaki şarkıyı öğretmenimiz rehberliğinde dinleyelim, öğrenelim. Şarkımızı okulumuzda düzenlenen Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı etkinliklerinde söyleyelim.

ÇOCUKSU DÜNYA

Yavuz DURAK

Konuşsam uzun uzun,
Dinler miydin hep beni?
Kuşlardan, ağaçlardan ve doğadan
Dinler miydin?

Süslensin yeşiliyle,
Bezensin çiçeklerle,
Tüm dünya şenlensin!
Çocuklarla, çocuklarla.

Seslensek tüm dünyaya,
Çocuklarla el ele,
Barışta ve kardeşçe,
Hep el ele tüm dünyada.

Tirinam tirinam tirinam tralla,
Tirinam tirinam tirinam tralla,
Tirinam tirinam tirinam tralla,
Tralla trallal lalla.

Çocuksu dünya...

NOT:

23 Nisan 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisi açılmıştır. Atatürk, 23 Nisan 1924'te bu günün bayram olarak kutlanmasına karar vermiş ve daha sonra bu bayramı çocuklara armağan etmiştir. O günden beri 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlanmaya başlanmıştır. Bu bayram, dünyada çocuklara armağan edilen tek bayramdır. Bu özelliği nedeniyle dünya ülkeleri açısından da önem taşır. Dünyanın çeşitli ülkelerinden gelen çocuklar bu bayram boyunca ülkemizde misafir edilir. Bu bayram, bağımsızlığımızın ve millî birliğimizin kenetlenmiş ifadesidir.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki şarkılardan hangisi farklı ritmik yapıya sahiptir? İşaretleyelim.
A) Dans Et Benimle
B) Yurdumda
C) Hayvanların Dansı
D) Gel Bize, Katıl Bize
2. Dünyada çocuklara armağan edilen tek bayram aşağıdakilerden hangisidir?
A) Cumhuriyet Bayramı
B) Zafer Bayramı
C) Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
D) Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı
3. Aşağıdaki belirli gün ve haftaları tarihiyle eşleştirelim.

Cumhuriyet Bayramı

10-16 Mayıs

Öğretmenler Günü

23 Nisan

Engelliler Haftası

4 Ekim

Yerli Malı Haftası

29 Ekim

Atatürk Haftası

10-16 Kasım

Ulusal Egemenlik
ve Çocuk Bayramı

24 Kasım

12-18 Aralık

4. Aşağıdaki şarkılar dan hangisi farklı ritmik yapıya sahiptir? İşaretleyelim.

- A) Cumhuriyet
- B) Pofuduk Tavşan
- C) Rüzgârın Şarkısı
- D) Öğretmenim

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Kendimize uygun olan ifadeyi işaretleyelim.		
1. Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendiririm.		
2. Farklı ritmik yapıdaki ezgilere uygun hareket ederim.		
3. Müziklerde aynı ve farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürürüm.		
4. Şarkılara kendi oluşturduğum ritim kalıpları ile eşlik ederim.		
5. Kendi oluşturduğum ezgileri seslendiririm.		
6. Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ile ilgili şarkılar söylerim.		
7. Bireysel veya bir gruba dâhil olarak müzik çalışmaları hazırlar ve sergilerim.		

Karekodu okut.

Sorulara git.

5. BÖLÜM

- GELENEKSEL MÜZİĞİMİZ
- ARŞİV OLUŞTURALIM

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- Geleneksel müzik türlerini öğreneceğiz.
- Dinlediğimiz müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerimizi ifade edeceğiz.
- Müzik etkinlikleri düzenleyeceğiz.
- Sınıf arşivi oluşturacağız.
- Belirli gün ve haftalarla ilgili şarkı söyleyeceğiz.

ANAHTAR KELİMELER

Geleneksel müzik, kültür, konser etkinliği, müzik arşivi, siber güvenlik.

5. Bölüm Özeti

Dinleme-Söyleme

Müzik
Kültürü

Müziksel Algı
ve Bilgilenme

Müziksel
Yaratıcılık

GELENEKSEL MÜZİĞİMİZ

BİRLİKTE DÜŞÜNELİM

Bildiğimiz müzik türlerini arkadaşlarımızla paylaşalım.

BİLGİ KUTUSU

Bir ulusun müzik birikiminin tümüne o ulusun müzik kültürü denir. Geleneksel müzik kültürümüz binlerce yıllık birikimin sonucunda oluşmuştur. Bu birikim ezgileriyle, çalgılarıyla dünya müzik kültürü içerisinde önemli bir yere sahiptir. Geleneksel müziğimiz olan Türk halk müziği ve Türk sanat müziğine ek olarak Cumhuriyet Dönemi'yle ülkemizde çok sesli Türk müziğinin de temelleri atılmıştır. İlerleyen süreçte buna popüler müzik eklenmiştir.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Türk Halk Müziği

Etkinlik Amacı

Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik kültürünü geliştirmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, türkülerin sesli/görüntülü kaydı, etkileşimli tahta.

Aşağıdaki türküler öğretmenimiz rehberliğinde dinleyelim.

- "Kesik Çayır"
- "Madımak"
- "Ay Doğar Ayistan'dan"

2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Türk Sanat Müziği

Etkinlik Amacı

Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik kültürünü geliştirmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, şarkıların sesli/görüntülü kaydı, etkileşimli tahta.

Aşağıdaki şarkıları öğretmenimiz rehberliğinde dinleyelim.

- "Yine Bir Gölhiyal"
- "Kırda Renk Renk Çiçek Açar"
- "Her Yerde Gün Işıyor"

3. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Çok Sesli Türk Müziği

Etkinlik Amacı

Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik kültürünü geliştirmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, eserlerin sesli/görüntülü kaydı, etkileşimli tahta.

Aşağıdaki çok sesli Türk müziği eserlerini öğretmenimiz rehberliğinde dinleyelim.

- "Köçekçe" (Ulvi Cemal ERKİN)
- "Türkiye" (Cemal Reşit REY)
- "Suda Balık Oynuyor" (Erdal TUĞCULAR)

4. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Popüler Müzik

Etkinlik Amacı

Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik kültürünü geliştirmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, şarkıların sesli/görüntülü kaydı, etkileşimli tahta.

Aşağıdaki popüler müzik örneklerini öğretmenimiz rehberliğinde dinleyelim.

- "Anlıyorsun Değil mi?" (Barış MANÇO)
- "Mor Menekşe" (Kayahan)

5. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Resim Yapalım

Etkinlik Amacı

Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade etmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, boya kalemleri, etkileşimli tahta.

72 ve 73. sayfalarda yer alan dinlediğimiz şarkı ve türkülerden birini seçelim. Seçtiğimiz eseri dinledikten sonra aşağıdaki alana duygularımızı anlatan bir resim yapalım.

6. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Şarkılar ve Duygular

Etkinlik Amacı

Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade etmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, kalem, etkileşimli tahta.

Her bir bölümdeki şarkıyı dinleyelim. Şarkının bize hissettirdiği duygu ve düşünceyi yansıtan ifadeyi işaretleyelim.

Anlıyorsun Değil mi?			
Mutlu	Duygusal	Şaşkın	Eğlenceli
			

Mor Menekşe			
			

Her Yerde Gün Işıyor			
			

Suda Balık Oynuyor			
			

Kırda Renk Renk Çiçek Açar			
			

7. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Ormanda Bir Gün

Etkinlik Amacı

Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade etmek.

Araç Gereç

Ders kitabı, eserin sesli/görüntülü kaydı.

a. Aşağıdaki metni okuyalım.

ORMANDA BİR GÜN

Güneşli bir gündü. Ormandaki hayvanlar yağmurlu ve soğuk günlerden sonra güneşin keyfini çıkarıyordu. Aslan bir kayanın üstünde oturuyor, çevresinde olup biteni izliyordu. Tavuklar ve horozlar yerden yem topluyordu. Göldeki balıklar güneşi görmek ister gibi usul usul yüzüp birden zıplıyor, tekrar suya dalıyordu. İki kaplumbağa göl kıyısından yavaş yavaş yuvalarına dönüyordu. Kuğu, gölde süzülür gibi yüzüyordu. Filler hortumlarıyla birbirlerine su püskürtüyor, neşe içinde oynuyordu. Anne kanguru; kesesinde yavrusuyla birkaç kez zıplıyor, ardından durup etrafına bakıyor, sonra zıplamaya devam ediyordu. Guguk kuşu, ağacın dalında şarkı mırıldanır gibi keyifle ötüyordu. Kuşlar da güneşin güzelliğinden etkilenip bir anda guguk kuşunun şarkısına eşlik etmeye başladı. Müzik ormanın derinliklerine gittikçe yayılıyordu. Müziği duyan diğer hayvanlar da kendilerini müziğin ritmine bıraktı. Ormandaki tüm canlılar neşe içinde dans edip, şarkılar söyleyerek güneşin keyfini çıkarmaya devam etti.

Kamer TÜRKİLİ

b. Camille Saint Saëns'un (Kamii San Soğns) "Le Carnaval Des Animaux" (Lö Karnaval Dez Animu, Hayvanlar Karnavalı) eserini öğretmenimiz rehberliğinde dinleyelim. Şarkının bölümlerinin metinde geçen hangi hayvana ait olabileceğini tahmin edelim. Tahminlerimizi arkadaşlarımızla paylaşalım.

8. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Mezuniyet Konseri

Etkinlik Amacı

Müzik etkinliklerine katılmak, müzik çalışmalarını sergilemek.

Araç Gereç

Ders kitabı, kâğıt, boya kalemleri.

Mezuniyet konserimiz için aşağıdaki yönergeyi uygulayalım.

- Mezuniyet konserimiz için bir tarih belirleyelim.
- Konser için bir afiş hazırlayalım, afişimizi okul panosuna asalım.
- Konser için davetiye hazırlayalım. Davetiyeleri diğer sınıflara dağıtalım.
- Konserimizde söylemek için öğrendiğimiz şarkılardan üç tanesini seçelim. Sınıfça konserimize hazırlanalım.
- Konser günü için görev dağılımı yapalım. Bunun için önce aramızdan bir sunucu seçelim. Etkinliğimize katılanlara oturacakları yerleri gösterecek kişileri belirleyelim. Sahne arkasında yardımlaşmak için kendi aramızda görev paylaşımı yapalım.
- Konser saati geldiğinde hazırladığımız şarkıları söyleyelim.
- Konser hazırlıklarındaki ve konser sırasındaki deneyimlerimizi arkadaşlarımızla paylaşalım.
- Okul dışındaki benzer etkinliklere velimiz eşliğinde katılalım.

ARŞİV OLUŞTURALIM

BİRLİKTE DÜŞÜNELİM

Belge, fotoğraf, ses ve görüntü kayıtlarımıza gelecekte de ulaşabilmek için neler yapabiliriz? Düşüncelerimizi arkadaşlarımızla paylaşalım.

BİLGİ KUTUSU

Kurumların ve kişilerin tekrar kullanmak üzere her türlü görsel, yazılı ve dijital belgeyi muhafaza ettikleri yere **arşiv** denir. Arşivlemenin amacı geçmiş öğrenmek, geleceğe bilgi aktarmaktır. Geleneksel kültürümüzün önemli ürünlerinden destan, öykü, şiir gibi eserleri araştırmak; bu eserlerin unutulmadan korunmasını, aktarılmasını sağlamak için arşiv oluşturmak çok önemlidir. Bu nedenle düzenli arşivleme yapmayı alışkanlık hâline getirelim.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Sınıf Arşivim

Etkinlik Amacı

Arşivin önemini fark etmek ve arşiv oluşturmak.

Araç Gereç

Bilgisayar, tablet, etkileşimli tahta.

Sınıf arşivimizi oluşturmak için aşağıdaki yönergeyi uygulayalım.

- Sınıfımızdaki etkileşimli tahtada “4/... Sınıfı Müzik Arşivi” isimli bir klasör oluşturalım.
- “Müziklerim”, “Notalarım”, “Bestelerim”, “Müzikle İlgili Bilgilerim”, “Şiir ve Öykü” gibi isimlerde klasörler oluşturalım. Bu klasörleri “4/... Sınıfı Müzik Arşivi” klasörünün içine taşıyalım.
- Bugüne kadar öğrendiğimiz ve dinlediğimiz şarkıların/müziklerin kayıtlarını “Müziklerim” klasöründe depolayalım. Bu kayıtları türlerine göre sınıflandırmak için klasörün içine “Şarkılar”, “Türküler”, “Sözsüz Müzikler” gibi isimlerde yeni klasörler açalım. Kayıtları, türlerine göre bu klasörlere taşıyalım.
- Öğrendiğimiz şarkıların notalarını, öğretmenimizin yardımıyla kitabımızdan tarayıp “Notalarım” klasörünün içinde depolayalım.
- Yaptığımız besteleri “Bestelerim” klasöründe, müzikle ilgili öğrendiğimiz bilgileri “Müzikle İlgili Bilgilerim” klasöründe depolayalım.
- Şiir ve öykü türündeki belgelerimizi “Şiir ve Öykü” klasörünün içinde depolayalım.
- İsmlendirdiğimiz klasörleri alfabetik olarak sıralayalım.
- Hazırladığımız arşivi sınıfımızda arkadaşlarımızla paylaşalım.
- Hazırladığımız arşivi çeşitli bellek birimleri kullanarak bilgisayarımıza ve tabletimize taşıyalım.

BİLGİ KUTUSU

Genel ağ kullanırken uymamız gereken etik kurallar vardır. Bu etik kurallara sadece müzik dinlerken değil, genel ağda araştırma yaparken de dikkat etmeliyiz. Yasal olmayan sitelerden müzik dinlememeliyiz. Müzik albümlerini ücretini ödeyerek dinlemeliyiz. Güvenliğimiz için siber güvenliğe dikkat etmeli, kişisel bilgilerimizi genel ağ ortamında paylaşmamalıyız.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

Su Hayattır

Etkinlik Amacı

Çevre Koruma Haftası ile ilgili şarkılar söylemek.

Araç Gereç

Ders kitabı, şarkının sesli/görüntülü kaydı, etkileşimli tahta.

Aşağıdaki şarkıyı öğretmenimiz rehberliğinde dinleyelim, öğrenelim. Şarkımızı okulumuzda düzenlenen Çevre Koruma Haftası etkinliklerinde söyleyelim.

SU HAYATTIR

Aysun TONYA

Toprağa düşen yağmurda;
Yeşillenen, çiçek açan tohumda;
Nehirler, denizler, okyanuslarda
Can verir su dünyaya.

Aldığımız nefes bile su.
Kirlletme, tüketme onu!
Suyla devam edecek hayat.
Değerini bil, koru!

Karekodu okut.

Videoyu izle.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Geçmiş öğrenmek, geleceğe bilgi aktarmak için aşağıdakilerden hangisini yapmalıyız?

A) Yemek yemek

B) Oyun oynamak

C) Maça gitmek

D) Arşiv oluşturmak

2. Aşağıdaki müzik türlerini eserlerle eşleştir elim.

Türk sanat müziği

Mor Menekşe

Çok sesli Türk müziği

Kesik Çayır

Türkiye

Türk halk müziği

Her Yerde Gün Işıyor

Suda Balık Oynuyor

Popüler müzik

Kırda Renk Renk Çiçek Açır

Anlıyorsun Değil mi?

3. Aşağıdaki doğru ifadelerin başına "D", yanlış ifadelerin başına "Y" yazalım.

() Genel ağ kullanırken etik kurallara uymalıyız.

() Müzik eserlerini ücretini ödemededen bilgisayarımıza yükleyebiliriz.

() Kötü amaçlı virüs yazılımları bilgisayarımıza zarar verir.

() Sanatçıların eserleriyle ilgili yasal haklarına saygılı olmalıyız.

4. Aşağıdakilerden hangisi ülkemize ait bir müzik türü değildir?

A) Türk sanat müziği

B) Türk halk müziği

C) Çok sesli Türk müziği

D) Caz müzik

5. Aşağıdakilerden hangisi Türk halk müziği türüne ait bir eserdir?

- A) Mor Menekşe
C) Türkiye

- B) Ay Doğar Ayistan'dan
D) Her Yerde Gün Işıyor

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Aşağıdaki cümleleri okuyalım.

Kendimize uygun olan ifadeyi işaretleyelim.

1. Ülkemize ait geleneksel müzik türlerini bilirim.		
2. Farklı müzik türlerinden örnekler dinleyerek müzik kültürümü geliştiririm.		
3. Dinlediğim müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerimi ifade ederim.		
4. Bireysel veya bir gruba dâhil olarak müzik çalışmaları hazırlar ve bu çalışmaları sergilerim.		
5. Sınıfta ve okulda düzenlenen müzik etkinliklerinde sorumluluklarımı yerine getiririm.		
6. Çevre Koruma Haftası ile ilgili şarkı söylerim.		
7. Etik kurallara uyarak genel ağ kullanır ve müzik arşivi oluştururum.		

Karekodu okut.

Sorulara git.

KİTAPTA YER ALAN ŞARKILAR

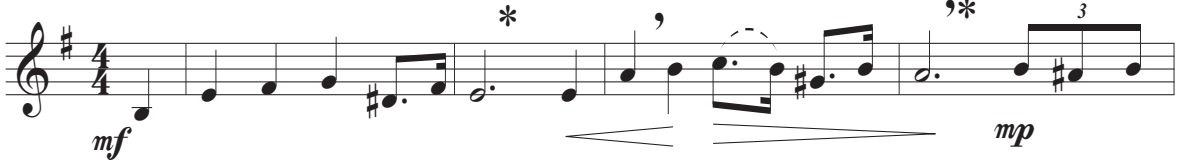

İstiklâl Marşı		..84
Okula Başladık		85
Dalgalar Güzel Bayrak		85
Cumhuriyet		86
Atatürk		86
Sus ve Başla		87
Fa Sol La		88
Koala ve Tavşan		88
Pofuduk Tavşan		89
Çocuğun Düşleri		90
Rüzgârın Şarkısı		91
Uçurtmam		92
Farkında mısın?		92
Yurdumda		93
Menekşe Buldum Derede		93
Bir Dünya Bırakın		94
Öğretmenim		94
Gel Bize, Katıl Bize		95
Hayvanların Dansı		95
Dans Et Benimle		96
Renkli Dünya		97
Çocuksu Dünya		98
Su Hayattır		99

İSTİKLÂL MARŞI

Söz: Mehmet Âkif ERSOY
Müzik: Osman Zeki ÜNGÖR

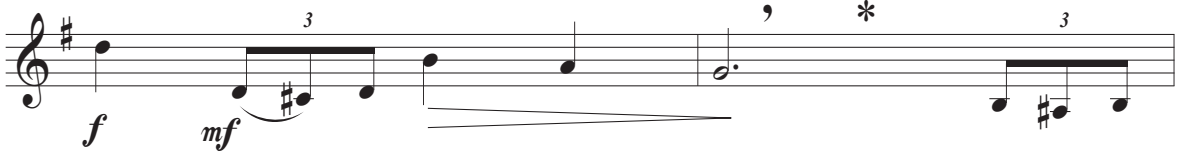
♩ = 110

Kork - ma sön - mez bu şa - fak - lar - da yü - zen__ al san - cak Sön - me - den
Çat - ma kur - ban o - la - yım çeh - re - ni ey naz - lı hi - lâl Kah - ra - man

yur - du - mun üs - tün - de tü - ten en son o - cak O
ır - kı - ma bir gül Ne bu şid - det bu ce - lâl Sa -

be - nim__ mil - le - ti - min yıl - dı - zı -
na ol__ maz dö - kü - len kan - la - rı -

dır par - la - ya - cak O be - nim - dir o be - nim mil - le - ti - min - dir an - cak
mız son - ra he - lâl Hak - kı - dır Hak - k'a ta - pan mil - le - ti - min is - tik - lâl

İstiklâl Marşı'nın birinci kıtasını söylerken virgül (,) , ikinci kıtasını söylerken ise yıldız (*) işaretinin bulunduğu yerlerde nefes alalım.

OKULA BAŞLADIK

Çabuk ♩. = 116

Muammer SUN

1. O - ku - la baş - la - dık he - ya O - ku - la baş - la - dık
 3. O - yu - nu sev - di - ren he - ya Mü - zi - ği sev - di - ren

O - ku - la baş - la - dık he - ya O - ku - la baş - la - dık
 Re - si - mi sev - di - ren he - ya Ya - zı - yı sev - di - ren

2. Sev - gi - li öğ - ret - me - nim Gü - nay - dın si - ze
 4. Ders - le - ri - miz çok gü - zel Ç a - lış - mak gü - zel

Sev - gi - li kar - deş - le - rim Gü - nay - dın si - ze
 Ders - le - ri - miz pek gü - zel Ç a - lış - mak gü - zel

O - ku - la baş - la - dık he - ya O - ku - la baş - la - dık

Bitirmelik

O - ku - la baş - la - dık he - ya O - ku - la baş - la - dık

DALGALAN GÜZEL BAYRAK

Orta

Söz: A. Muhtar ATAMAN
Müzik: L. V. BEETHOVEN

Yur - du - mun u - fuk - la - rın - da

Dal - ga - lan gü - zel bay - rak

Se - lâm - lı - yo - ruz se - ni biz

Kalp - le - ri - miz çar - pa - rak

CUMHURİYET

Sefai ACAY

Çabukça

1. 2.

Cum-hu-ri-yet hür-ri-yet de-mek Cum-hu-ri-yet öz - gür-ce ya-şa-mak gür-ce ya-şa-mak
 Cum-hu-ri-yet mut-lu-luk de-mek Cum-hu-ri-yet kol - ko - la yü-rü-mek ko - la yü-rü-mek

1. 2.

Uy-gar-lı-ğa çağ-daş-lı-ğa dur-ma-dan yıl-ma-dan koş-mak de-mek koş _mak de-mek
 Uy-gar-lı-ğa çağ-daş-lı-ğa dur-ma-dan yıl-ma-dan koş-mak de-mek koş _mak de-mek

ATATÜRK

Gültekin ORANSAY

Orta

Düş - man - lar çok - ken gü - cü - müz yok - ken

A - ta - türk doğ - du kö - tü - yü boğ -

du Köy - ler - den kent - ten düş - ma - nı kov -

du Bu gü - zel yur - du biz - le - re kur - du

SUS VE BAŞLA

Söz: Yıldırım YAMANER
Müzik: Aysun TONYA

Çabuk

Sus ve baş-la Bir şar-kı dü-şün Dans e-den no-ta-la-rı iz-le Beş çiz-gi dört a-ra-lık di-zek

Sol a-nah-ta-rı kıv-rı-lır her ya-nı Sus ve baş-la dans et Rit-mik dans et

dans et Rit-mik dans et Dans e-de-lim gel dans _____ Ver e-li - ni ver

gel _____ Za-ma-na bak öl - çü öl - çü Bö-lüm bö-lüm dans et - sin e-lin

Bir a-şa-ğı bir yu-ka-rı dans et-sin e-lin Bir a-şa-ğı bir yu-ka-rı dans et-sin e-lin Sus ve baş-la

Bir tam vu-ruş bir ya-rım sus Bir ya-rım ses bir tam sus Sus ve baş-la

Bir tam vu-ruş bir ya-rım sus Bir ya-rım ses bir tam sus Dans e-de-lim gel

dans _____ Ver e-li - ni ver gel _____ Öl-çü öl-çü gel-dik so-na

Bir in-ce bir ka-lın çiz - gi gör-düm Gü-lüm-se sa-rıl dos-tu-na Gü-lüm-se sa-rıl dos-tu-na

Dans e-de-lim gel dans _____ Ver e-li - ni ver gel _____

FA, SOL, LA

Orta

Yıldırım YAMANER

KOALA VE TAVŞAN

Çağdaş SEVİNÇ

Çabuk

Yavaş

Gittikçe çabuklaşarak

Gittikçe yavaşlayarak

Çabuk

Yavaş

Gittikçe çabuklaşarak

Çabuk

Gittikçe yavaşlayarak

POFUDUK TAVŞAN

Cenan AKIN

Po-fu-duk tav - şan po-fu-duk tav - şan rim pa-pa rim pa-pa rim pan pan

Po - fu - duk tav - şan rim pan pan rim pan pa

De - re a - kar kar - ga ba - kar rim pan pa
Bul - dum de - di kar - ga gül - dü gak gak gak
Kaş - la - rı - nı çat - tı çift - çi tav - şa - naSu - lar - da oy - nar ba - lik - lar rim pan pa
Gök - ten ye - re at - tı ce - vi - zi kır - dı
Ce - viz ki - min hak - kı o - lur de ba - naÇift - çi top - rak i - şin - de kar - ga bir şey pe - şin - de
Çift - çi şaş - tı bu i - şe kar - ga - nın bu lu - şu - na
Tav - şan ö - zür di - le - di kar - ga - ya ha - vuc ver - diPo - fu - duk yo - kuş i - ni - şin - de rim - pan pa
Po - fu - duk kap - tı git - ti ce - viz ne ça - re
Mem - nun ol - du kar - ga ha - vu - cu ye - di

Rim pan pa rim pan pa ri mi rim ri mi rim rim pan pa

rim pan pa rim pan pa ri mi rim ri mi rim rim pan pa ri mi rim ri mi rim

rim pan pa rim pan pa

ÇOCUĞUN DÜŞLERİ

Söz: Sâbiha TEZCAN
Müzik: İsmet TEZCAN

La-la-lay lay lay la-la-lay lay lay la-la-lay lay lay lay lay lay

Bü - yü - sem bü - yü - sem bü-yü - sem — çok bü - yü - sem

Mar - tı - lar - la bir - lik - te a - çıl - sam de - niz - le - re
T(i) - re - nim - le ray - lar - da sev - gi öz - lem ta - şı - yan
Rüz - gâr - lar - la ya - rı - şan bu - lût - lar - da do - la - şan

Bem - be - yaz şap - ka - sıy - la bir kap - tan ol - sam
Çuf çuf çuf çuf çuf ah bir ma - ki - nist ol - sam
Ok - ya - nus - la - rı a - şan bir pi - lot ol - sam

RÜZGÂRIN ŞARKISI

Çağdaş SEVİNÇ

UÇURTAMAM

Yıldırım YAMANER

Orta

U - çurt - mam gök - yü - zün - de u - çurt - mam hey

Bu - lut - lar hep pe - şin - de bu - lut - lar hep

Sen de gel ka - tıl bi - ze sen de ka - tıl gel

Sü - zül - sün dans e - de - rek sü - zül - sün hey

FARKINDA MISIN?

Aysun TONYA

♩. = 65

U - za - ta - ma - dı - ğım el le - rim Ba - ka - ma - dı - ğım göz le - rim

Ko - şa - ma - dı - ğım yol la - rim Du - ya - ma - dı - ğım ses le - rim Söy -

le - ye - me - di - ğım his le - rim u - la - şa - ma - dı - ğım ha - yal le - rim

Tu - tu - na - cak dal la - rim U - mu dum o - lur mu - sun

Ek - sik de - ğil fark - lı - yım Se - nin gi - bi in - sa - nım

Sev - gi tek ih - ti - ya - cım Bun - la - rın far - kın - da mı - sını

YURDUMDA

Orta Hızda

Mahir DİNÇER

mf To - hum - lar fi - da - na fi - dan - lar a - ğa - ca
 Bir tek dal kır - ma - dan or - man - sız kal - ma - dan

A - ğaç - lar or - ma - na dön - me - li yur - dum - da
 Her in - san bir fi - dan dik - me - li yur - dum - da

Yu - va - dır kuş - la - ra ör - tü - dür top - ra - ğa
 Yu - va - dır kuş - la - ra ör - tü - dür top - ra - ğa

Can ve - rir do - ğa - ya or - man - lar yur - dum - da
 Can ve - rir do - ğa - ya or - man - lar yur - dum - da

Son

MENEKŞE BULDUM DEREDE

♩ = 96

Türkü
Yöresi: ESKİŞEHİR

Me - nek - şe bul - dum de - re de
 Üç beş gü - zel bir a - ra - da

Sor - dum ev - le - ri ne - re de
 Dil - ber dil - ber ca - nim dil - ber
 Ca - nı - mın yay - la - sı dil - ber
 Gön - lü - mün eğ - le - si dil - ber

BİR DÜNYA BIRAKIN

♩ = 132

Söz: Adnan ÇAKMAKÇIOĞLU
Müzik: Salih AYDOĞAN

 Oy - na-ya oy - na-ya ge-lin ço-cuk_lar__ el e-le el e-le ve-rin ço-cuk - lar

 Bir va - tan__ bı - ra - kın Biz ço - cuk__ la - ra
 Bir bah - çe bı - ra - kın Biz ço - cuk__ la - ra

 İs - lan - mış ol - ma - sın__ göz - yaş - la - rıy__ la
 Gök - ler - de yer a - çın__ u - çurt - ma - la__ ra

ÖĞRETMENİM

Orta Hızda

Mahir DİNÇER

 Öğ - ret - me - nim öğ - ret - me - nim gü - ler yüz - lü öğ - ret - me - nim

 Biz - le - re sen öğ - ret tin__ tüm ya - rar - lı bil - gi - le - ri__ (Son)

 Hiç bir za - man__ ö - de - ye - mem__ ver - di - ğin bu__ e - mek - le - ri

 Hiç bir za - man__ ö - de ye - mem__ ver - di - ğin bu__ e - mek - le - ri

GEL BİZE, KATIL BİZE

Çabukça

Muammer SUN

Gel bi - ze ka - tıl bi - ze Hem o - yu - na hem sö - ze
 El e - le tu - tu - şa - lım Hal - ka - ya ka - tı - şa - lım
 Üç a - dım - la sa - ğa koş Bir a - dım - la so - la koş

Tür - kü söy - le - yip oy oy Oy - na - ya - lım loy loy
 Hay - di gü - lüm sen - de gel Oy - na - ya - lım loy loy
 Bak ne gü - zel ne de hoş Oy - na - ya - lım loy loy

HAYVANLARIN DANSI

♩ = 100

Aysun TONYA

Lal lal

Or-man-da-ki tav-şan-lar na-sıl zıp-lar-lar Or-man-da-ki tav-şan-lar böy-le zıp-lar-lar

Lal lal

Fil-ler a-yak-la-rı-nı na-sıl vu-rur-lar Fil-ler a-yak-la-rı-nı böy-le vu-rur-lar

Lal lal

Gök-yü-zün-de kuş-lar na-sıl u-çar-lar Gök-yü-zün-de kuş-lar böy-le u-çar-lar

DANS ET BENİMLE

Söz: Kamer TÜRKİLİ
Müzik: Aysun TONYA

♩ = 130

RENKLİ DÜNYA

Aysun TONYA
Neslihan GEZEK

♩ = 100

Kır-mı-zı el-ma du-rur dal-lar-da Ge-lin-cik-ler a-çar ilk-ba-har-da kır-lar-da

Be-nek-li man-tar kar-puz ki-raz nar Çok sev-di-ğim u-ğur bö-ce-ği de var

Sap-sa-rı ay-va li-mon-lu don-dur-ma Mi-nik a-rı bal ya-par o gü-zel or-man-da

Bel-ki bir kuş-ta bel-ki pa-pat-ya-da Gü-ne-şin ı-sıt-tı-ğı bu dün-ya-da

Göz-le-rim ma-vi gök-yü-zü-nün ren-gi De-niz-de gör-düm du-ma-nı tü-ten bir ge-mi

Ko-ca-man-dır ba-li-na yü-zü-yor ok-ya-nus-ta Ge-ce gün-düz dal-ga-la-rın al-tın-da

ÇOCUKSU DÜNYA

Çabuk

Yavuz DURAK

Ko-nuş-sam u - zun u-zun din - ler - miy - din hep be-ni kuş-lar-dan a -

ğaç - lar - dan ve do - ğa - dan din - ler - miy - din

Süs-len-sin ye - şi - liy - le be-zen-sin çi - çek-ler - le tüm dün - ya hep

şen - len - sin ço - cuk-lar - la ço - cuk-lar - la

ses - len - sek tüm dün - ya - ya ço - cuk-lar - la el e - le ba - rış - la ve

kar - deş - çe hep el e - le tüm dün - ya - da

ti - ri - nam ti - ri - nam ti - ri - nam tral - la ti - ri - nam ti - ri - nam ti - ri - nam tral - la

ti - ri - nam ti - ri - nam ti - ri - nam tral - la tral - la tral - lal - lal - la

Ço - cuk - su dün - ya

SU HAYATTIR

Aysun TONYA

♩ = 120

Top - ra-ğa dü-şen yağ - mur - da___ Ye - şil - le-nen çi-çek a-çan to -

hum - da___ Ne - hir - ler de-niz - ler ok - ya - nus - lar___ da___

Can ve-rir su dün-ya___ ya___ Al - dı-ğı-mız ne-fes bi-le su

Kir - let___ me tū-ke- me o - nu Suy - la de-vam e-de-cek___ ha - yat

1. De-ğе - ri - ni bil ko - ru___ 2. De-ğе - ri - ni bil ko - ru___

SÖZLÜK

aksak ritim	: Müzikte ikişerli ve üçerli birimlerden oluşan tartım.
beste	: Bir müzik eserini oluşturan ezgilerin bütünü.
bilişim	: İnsanoğlunun teknik, ekonomik ve toplumsal alanlardaki iletişimde kullandığı ve bilimin dayanağı olan bilginin özellikle elektronik makineler aracılığıyla düzenli ve akla uygun bir biçimde işlenmesi bilimi.
eşlik	: İnsan sesi ya da çalgı için yazılmış eserde, asıl sesi desteklemek amacıyla eşlik eden ses ya da sesler.
etik	: Ahlaki, ahlakla ilgili.
evrensel	: Bütün insanlığı ilgilendiren. Dünya ölçüsünde, dünya çapında.
ezgi	: Belli bir kurala göre düzenlenmiş, kulağa hoş gelen ses dizisi.
geleneksel müzik	: Geleneğe dayanan müzik.
gurbet	: Doğup yaşanılmış olan yerden uzak yer, gurbetlik.
klasör	: Yazılı kâğıtları düzenli ve sıralı bir biçimde korumak için kullanılan mukavva veya plastikten telli kap.
madımak	: İlkbaharda kırlarda yetişen, ufak yeşil yapraklı, ıspanak gibi pişirilip yenilen bir bitki.
mani	: Genellikle birinci, ikinci ve dördüncü dizeleri uyaklı olan, daha çok hecenin yedili ölçüsüyle söylenen halk şiiri.
marş	: Bir topluluğu simgelemek için düzenlenmiş müzik parçası.
maskin	: Çok uyuşuk olan.
müzik kültürü	: Bir toplumun ortaya koyduğu, ürettiği, tükettiği, nesilden nesile sözlü ya da yazılı aktardığı müzikal birikimlerin tümü.
ninni	: Bebeklerin uyumasına yardımcı olmak için söylenen türkü.
orkestra	: Yaylı, üflemeli ve vurmali çalgılar topluluğu.
öge	: Bir bütünü oluşturan, bütünden ayrıştırıldığında da kendi başına anlam taşıyan parça, unsur.
piyano	: Klavyeli, telli, değişik tuşlara basılarak çalınan ağır ve büyük çalgı.
popüler	: Herkesçe tanınan, bilinen.
sarp	: Dik, çıkılması ve geçilmesi güç yer.
teknoloji	: İnsanın maddi çevresini denetlemek ve değiştirmek amacıyla geliştirdiği araç gereçlerle bunlara ilişkin bilgilerin tümü.
tempo	: Bir müzik parçasındaki bölümlerin hızı.
terim	: Bir bilim, sanat, meslek dalıyla veya bir konu ile ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan kelime.
türkü	: Hece ölçüsüyle yazılmış ve halk ezgileriyle bestelenmiş manzume.

CEVAP ANAHTARI

Bu ders kitabının cevap anahtarına ulaşmak için
karekodu okutunuz.

KAYNAKÇA*

Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). *Müzik dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*.

Sun, M. (2019). *Şarkılarla, türkülerle temel müzik eğitimi*. Sun Yayınevi.

Eser Kaynakçası

Açay, S. (2010). *4-12 yaş çocuklar için şarkılar ezgi yumağı*. Evrensel Müzikeyi. (15. sayfa: Cumhuriyet)

Aydoğan, S. (2017). *Oynayarak eğlenerek müzik dilini öğreniyoruz* (2. baskı). Arkadaş Yayınevi. (12. sayfa: İstiklâl Marşı)

Deliorman, L. (1990). *Marşlarımız*. Millî Eğitim Basımevi. (15. sayfa: Dalgalan Güzel Bayrak, 16. sayfa: Atatürk)

Dinçer, M. (1984). *Civil civil okul öncesi ve ilk sınıflar için şarkılar* (2. baskı). Maya Matbaacılık Yayıncılık Ltd. Şti. (57. sayfa: Yurdumda, 60. sayfa: Öğretmenim)

Gezek, N. (2021). Kendi nota arşivinden alınmıştır. (64. sayfa: Renkli Dünya)

Sevinç, Ç. (2018). Kendi nota arşivinden alınmıştır. (43. sayfa: Koala ve Tavşan, 49. sayfa: Rüzgârın Şarkısı)

Sun, M. (tarih yok). *Kır çiçekleri*. Dağarcık Yayınları Eğitsel Müzik Dizisi 1. (58. sayfa: Menekşe Buldum Derede)

Sun, M. ve Seyrek, H. (2001). *Okulöncesi eğitiminde müzik*. Mey Müzik Eserleri Yayınları. (61. sayfa: Gel Bize, Katıl Bize)

Sun, M., Sun, İ. ve Kuterdem, L. (2012). *Seksen yılın en güzel okul şarkıları* (3.baskı). Sun Yayınevi. (59. sayfa: Bir Dünya Bırakın)

Sun, M. (2017). *Çocuklar ve gençler için şarkı demeti*. Sun Yayınevi. (14. sayfa: Okula Başladık)

Tarman, S. ve Durak, Y. (2019). *Ödüllü yeni nesil çocuk şarkıları* (4. baskı). Müzik Eğitimi Yayınları. (67. sayfa: Çocuksu Dünya)

Tezcan, İ. (2019). Kendi nota arşivinden alınmıştır. (48. sayfa: Çocuğun Düşleri)

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu. (2005). *TRT çocuk şarkıları repertuar kitabı* (Yayın no.84). TRT Müzik Dairesi Yayınları. (45. sayfa: Pofuduk Tavşan)

*Kaynakça yazımında APA 7 sistemi kullanılmıştır.

Bu ders kitabının genel ağ kaynakçası ile
görsel kaynakçası için karekodu okutunuz.

